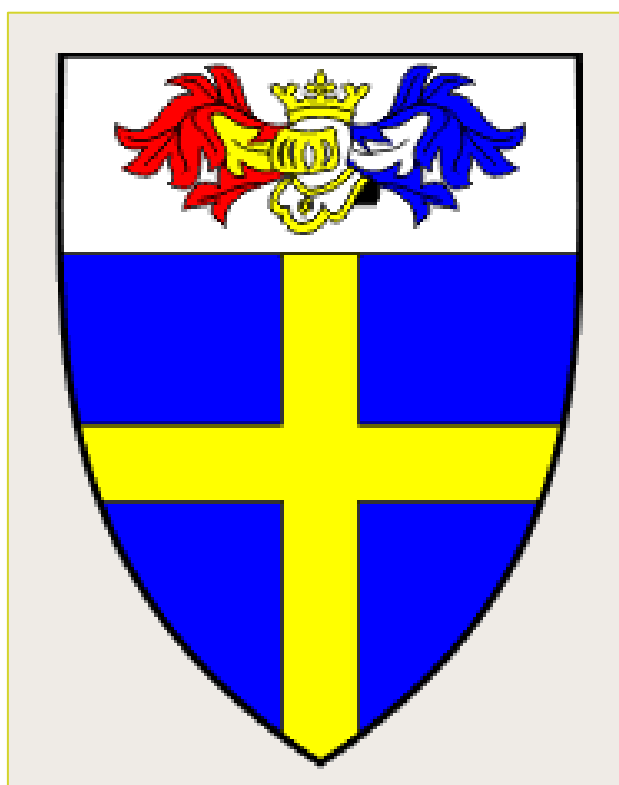

**PROVEDBENI PROGRAM
OPĆINE SVETI KRIŽ ZAČRETJE
ZA RAZDOBLJE 2025. – 2029.**

Općina Sveti Križ Začretje, rujan 2025.

Sadržaj

1. Uvod.....	5
1.1. Pravna osnova.....	6
1.2. Djelokrug rada.....	7
1.3. Vizija razvoja i misija Općine Sveti Križ Začretje 2025. – 2029.....	8
2. Analitička podloga	9
2.1. Položaj i smještaj	9
2.2. Društvo	10
2.2.1. Demografija.....	10
2.2.2. Odgoj i obrazovanje	13
2.2.3. Zdravstvo i socijalna skrb	14
2.2.4. Kultura, sport i rekreacija	15
2.2.5. Civilno društvo.....	16
2.3. Gospodarstvo	18
2.3.1. Tržište rada.....	18
2.3.2. Poduzetništvo.....	21
2.3.3. Poljoprivreda	23
2.3.4. Turizam	24
2.3.5. Zaštita okoliša, energetika i gospodarenje otpadom	25
2.3.6. Komunalna infrastruktura	25
2.5. SWOT analiza.....	29
2.6. Razvojne potrebe i potencijali	32
3. Strateški okvir.....	34
3.1. Prioriteti razvoja Općine Sveti Križ Začretje 2025.-2029.	36
3.2. Mjere, aktivnosti i pokazatelji rezultata	38
4. Financijski okvir za provedbu mjera, aktivnosti i projekata	41
5. Okvir za praćenje, izvještavanje i vrednovanje	43

Grafikon 1 Kretanje broja stanovnika u Općini Sveti Križ Začretje od 2011. do 2024. godine.....	10
Grafikon 2 Usporedba broja stanovnika 2011. i 2021. godine prema starosnim skupinama u Općini Sveti Križ Začretje	11
Grafikon 3 Omjer rođenih i umrlih stanovnika u Općini u razdoblju 2020. - 2024. godine	12
Grafikon 4 Kretanje stanovništva prema kriteriju migracija u razdoblju 2020. - 2024. godine.....	12
Grafikon 5 Broj nezaposlenih osoba s područja Općine Sveti Križ Začretje prema spolu u razdoblju 2021. - 2025. godine	19
Grafikon 6 Broj nezaposlenih osoba Općine Sveti Križ Začretje u radno sposobnom kontingentu stanovništva prema dobi, 2025. godina	20
Grafikon 7 Broj osiguranika HZMO-a u razdoblju 2021. - 2024. godine	20
Grafikon 8 Broj poduzeća u Općini Sveti Križ Začretje prema NKD klasifikaciji pretežite djelatnosti	21
Grafikon 9 Dinamika otvaranja/zatvaranja poslovnih subjekata na području Općine Sveti Križ Začretje	22
Grafikon 10 Broj poduzetnika u Općini Sveti Križ Začretje po godinama, razdoblje 2020. - 2024. godine.....	22
Grafikon 11 Kretanje broja poljoprivrednih gospodarstava u razdoblju 2021. - 2024. godine	23
Grafikon 12 Konsolidirani proračun Općine Sveti Križ Začretje u razdoblju od 2021. do 2025.	27
Slika 1 Geografski položaj Općine Sveti Križ Začretje	9
Tablica 1 Pokazatelji starosti područja Općine Sveti Križ Začretje u usporedbi s državnom razinom.....	11
Tablica 2 Broj djece obuhvaćene odgojno-obrazovnim programima koji se provode na području Općine Sveti Križ Začretje	13
Tablica 3 Popis kulturnih dobara Općine upisanih u Registar kulturnih dobara Ministarstva kulture i medija.....	15
Tablica 4 Udruge u Općini Sveti Križ Začretje prema području djelovanja	16
Tablica 5 Vrijednost osnovnih i standardiziranih pokazatelja indeksa razvijenosti za Općinu Sveti Križ Začretje	18
Tablica 6 Turistička statistika Općine Sveti Križ Začretje u razdoblju 2021. - 2024. godine	24
Tablica 7 Cestovna prometna infrastruktura Općine Sveti Križ Začretje	26

1. Uvod

Provedbeni program Općine Sveti Križ Začretje za razdoblje 2025. – 2029. godine predstavlja temeljni kratkoročni akt strateškog planiranja kojim se osigurava provedba strateških ciljeva i razvojnih prioriteta definiranih u strateškim razvojnim dokumentima Republike Hrvatske i Krapinsko-zagorske županije. Program se izrađuje sukladno odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 137/17, 151/22) te predstavlja operativni okvir za djelovanje općinske uprave u mandatu 2025. – 2029.

Svrha Provedbenog programa jest jasno definirati mjere, aktivnosti i projekte kojima će se ostvariti vizija održivog, uravnoteženog i uključivog razvoja Općine Sveti Križ Začretje, uz učinkovito korištenje dostupnih financijskih, ljudskih i prirodnih resursa. Dokument usmjerava rad općinskih tijela prema unaprijed definiranim razvojnim ciljevima, osigurava transparentnost u planiranju i provedbi javnih politika te omogućuje praćenje i vrednovanje postignutih rezultata.

Provedbeni program temelji se na analizi postojećeg stanja, prepoznatim razvojnim potrebama i potencijalima Općine Sveti Križ Začretje, kao i na utvrđenim izazovima koji proizlaze iz demografskih, gospodarskih, društvenih i okolišnih okolnosti. Poseban naglasak stavljen je na unapređenje kvalitete života stanovnika, jačanje lokalnog gospodarstva i poduzetništva, razvoj komunalne i društvene infrastrukture, očuvanje okoliša i prirodne baštine te poticanje društvene uključenosti i ravnomjernog razvoja svih naselja na području Općine.

U izradi Provedbenog programa vodilo se računa o usklađenosti s Planom razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021. - 2027., relevantnim sektorskim strategijama i planovima te razvojnim dokumentima Krapinsko-zagorske županije. Time se osigurava vertikalna i horizontalna usklađenost planiranja, kao i mogućnost korištenja sredstava iz državnih i europskih izvora financiranja.

Provedbeni program Općine Sveti Križ Začretje 2025. – 2029. definira jasnu strukturu ciljeva, prioriteta, mjera i pokazatelja uspješnosti, čime se stvara čvrst okvir za učinkovitu provedbu razvojnih politika. Dokument ujedno predstavlja alat za jačanje upravljačkih kapaciteta Općine te poticanje partnerske suradnje s građanima, poduzetnicima, civilnim društvom i drugim relevantnim dionicima lokalnog razvoja.

Provedbom ovog Programa Općina Sveti Križ Začretje potvrđuje svoju usmjerenost prema dugoročnom, odgovornom i održivom razvoju, s ciljem stvaranja kvalitetnih uvjeta za život sadašnjih i budućih generacija.

1.1. Pravna osnova

Provedbeni program Općine Sveti Križ Začretje za razdoblje 2025. – 2029. polazi od postojećeg normativnog i strateškog okvira Republike Hrvatske koji uređuje sustav planiranja i usmjeravanja razvoja te odgovorno upravljanje javnim sredstvima i investicijama na lokalnoj i regionalnoj razini.

Sustav strateškog planiranja temelji se na Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22), koji propisuje strukturu i međusobne odnose strateških dokumenata različitih razina vlasti. U skladu s navedenim Zakonom, svaka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave obvezna je donositi provedbeni program kao kratkoročni akt strateškog planiranja kojim se provode ciljevi i prioritete definirani u višim razvojnim dokumentima.

Prilikom izrade ovog Programa poštovane su odredbe Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 37/23), koja određuje zajedničke metodološke standarde izrade, usklađivanja i provedbe takvih dokumenata. Time je osigurana dosljednost pristupa, kvaliteta izrade i međusobna usklađenost s nacionalnim razvojnim politikama.

Važan segment normativnog okvira čini i Zakon o proračunu (NN 144/21), koji uspostavlja načela odgovornog proračunskog planiranja te u članku 47., stavku 3. propisuje postupak ocjenjivanja i odobravanja investicijskih projekata. Na temelju te zakonske odredbe donesena je Uredba o načinu ocjene i postupku odobravanja investicijskih projekata (NN 158/23), kojom se definiraju kriteriji i procedure primjenjive na sve jedinice lokalne i područne samouprave i njihove proračunske korisnike.

Prema navedenoj Uredbi, investicijski projekti razvrstani su u četiri kategorije ovisno o ukupnim troškovima:

Mikro projekti: 60.001 – 1.000.000 eura

Mali projekti: 1.000.001 – 5.000.000 eura

Srednji projekti: 5.000.001 – 20.000.000 eura

Veliki projekti: iznad 20.000.000 eura

Ovisno o vrijednosti projekta, propisana je obvezna priprema odgovarajuće pre-investicijske dokumentacije, i to: projektnog koncepta za mikro projekte, profila projekta za male projekte, profila projekta i studije predizvedivosti za srednje projekte te profila projekta, studije predizvedivosti i studije izvedivosti za velike projekte.

Sukladno navedenim propisima, Provedbeni program Općine Sveti Križ Začretje izrađen je kao usklađeni alat strateškog upravljanja razvojem. Program omogućuje sustavno praćenje i usmjeravanje lokalnih politika, učinkovito planiranje proračunskih rashoda te pripremu i provedbu razvojnih ulaganja u razdoblju od 2025. do 2029. godine.

1.2. Djelokrug rada

Općina Sveti Križ Začretje djeluje u okviru zakonskih propisa koji uređuju sustav lokalne i područne (regionalne) samouprave u Republici Hrvatskoj. Njezin pravni položaj, područje nadležnosti i djelokrug rada definirani su Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (NN 33/01, 60/01, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13, 137/15, 123/17, 98/19, 144/20) te Zakonom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (NN 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13, 110/15), uz dodatno uređenje odredbama Statuta Općine Sveti Križ Začretje.

U okviru svog samoupravnog djelokruga, Općina obavlja poslove koji su od neposrednog interesa za građane te koji nisu u nadležnosti drugih tijela državne vlasti. Ti poslovi obuhvaćaju niz područja važnih za svakodnevni život stanovnika – od prostornog uređenja i komunalnog gospodarstva, preko socijalne skrbi i brige o djeci, do organizacije osnovnoškolskog obrazovanja, primarne zdravstvene zaštite, civilne zaštite i lokalnog prometa.

Ustavnu i zakonsku strukturu lokalne vlasti čine dva temeljna tijela: Općinsko vijeće i Općinski načelnik.

Općinsko vijeće je predstavničko tijelo građana koje odlučuje o ključnim razvojnim, organizacijskim i financijskim pitanjima Općine. Vijeće donosi Statut i Poslovnik o radu, usvaja proračun i različite opće akte, odlučuje o osnivanju javnih ustanova i društava u vlasništvu Općine te o drugim poslovima iz njezina djelokruga, uključujući i raspisivanje referenduma lokalnog značaja.

Općinski načelnik nositelj je izvršne vlasti te se bira neposredno na mandat od četiri godine. On organizira i vodi rad općinske uprave, provodi odluke Općinskog vijeća i odgovoran je za zakonitost i učinkovitost rada upravnih tijela. U njegov djelokrug ubrajaju se poslovi vezani uz upravljanje imovinom Općine, izvršavanje proračuna, pripremu prijedloga općih akata i izvješća o provedbi politike Općine te nadzor nad radom općinskih službi i ustanova.

Za obavljanje stručnih i upravnih poslova nužnih za rad općinskih tijela zadužen je Jedinostveni upravni odjel Općine Sveti Križ Začretje, kojim rukovodi imenovani pročelnik. Odjel osigurava administrativnu i stručnu podršku za provedbu odluka vijeća i načelnika, te služi kao operativno središte općinske uprave.

1.3. Vizija razvoja i misija Općine Sveti Križ Začretje 2025. – 2029.

Vizija Općine Sveti Križ Začretje:

Moderna, održiva i društveno uključiva lokalna zajednica koja osigurava visoku kvalitetu života stanovnicima kroz uravnotežen gospodarski razvoj, očuvanje okoliša i snažnu komunalnu i društvenu infrastrukturu.

Vizija razvoja Općine Sveti Križ Začretje u razdoblju 2025. – 2029. usmjerena je prema stvaranju moderne, održive i društveno uključive lokalne zajednice koja osigurava visoku kvalitetu života za sve svoje stanovnike. Općina teži uravnoteženom razvoju koji se temelji na očuvanim prirodnim i kulturnim vrijednostima, jačanju lokalnog gospodarstva, kvalitetnoj komunalnoj i društvenoj infrastrukturi te aktivnom uključivanju građana u procese odlučivanja.

Općina Sveti Križ Začretje želi se profilirati kao poželjno mjesto za život, rad i poduzetničke inicijative, s posebnim naglaskom na zadržavanje i privlačenje mladih obitelji, poticanje inovativnog i održivog poduzetništva te razvoj javnih usluga prilagođenih potrebama svih dobnih i društvenih skupina. Vizija razvoja uključuje odgovorno upravljanje prostorom i resursima, uz poštivanje načela održivog razvoja i prilagodbe klimatskim promjenama.

Misija Općine Sveti Križ Začretje u razdoblju 2025. – 2029. jest osigurati učinkovitu, transparentnu i odgovornu lokalnu upravu koja sustavno planira i provodi razvojne projekte u interesu svojih stanovnika. Općina se obvezuje na kontinuirano unapređenje javnih usluga, jačanje komunalnog standarda i stvaranje poticajnog okruženja za gospodarski i društveni razvoj.

U ostvarenju svoje misije, Općina će aktivno surađivati s građanima, poduzetnicima, ustanovama, udrugama i drugim dionicima lokalnog razvoja, poticati partnerstva te učinkovito koristiti nacionalne i europske izvore financiranja. Posebna pozornost posvetit će se socijalnoj osjetljivosti, ravnomjernom razvoju svih naselja, unapređenju obrazovnih, kulturnih i sportskih sadržaja te očuvanju okoliša i lokalnog identiteta.

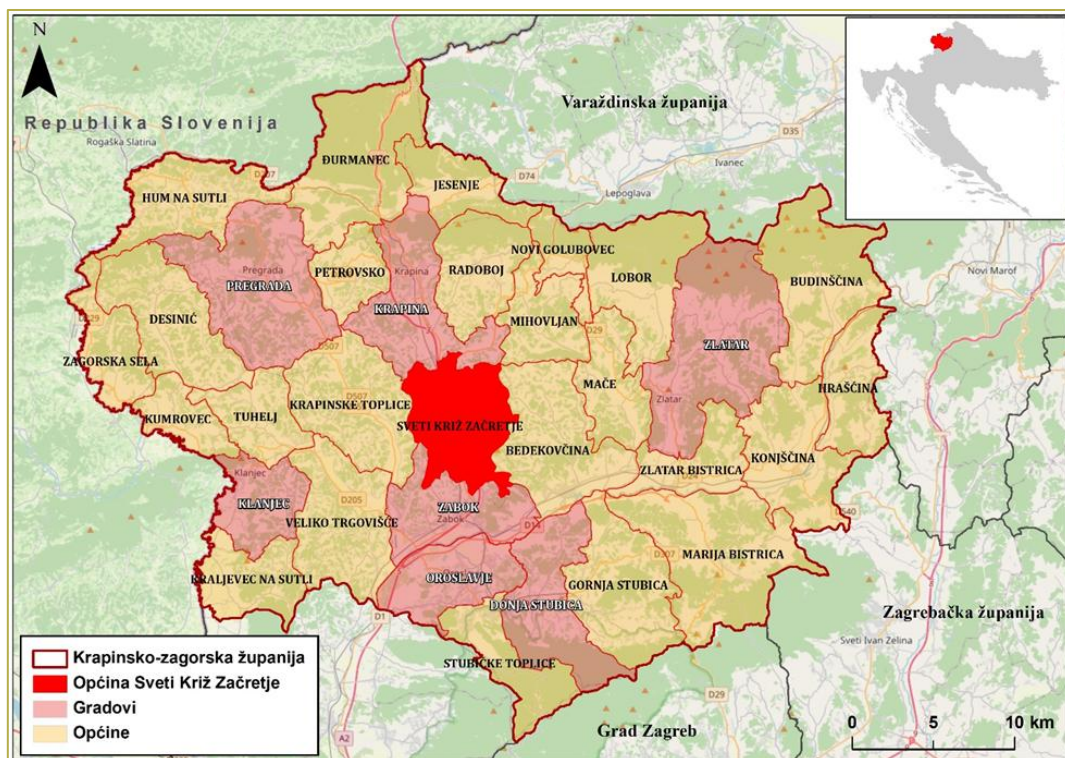
2. Analitička podloga

2.1. Položaj i smještaj

Jedinica lokalne samouprave Općina Sveti Križ Začretje prostire se na 3,25 % teritorija Krapinsko-zagorske županije. Površina Općine je 42 km², a graniči s gradovima Krapinom i Zabokom te s općinama Bedekovčina, Krapinske Toplice i Veliko Trgovišće.

Općina se sastoji od sljedećih 19 naselja: Brezova, Ciglenica Zagorska, Donja Pačetina, Dukovec, Galovec Začretski, Klupci Začretski, Komor Začretski, Kotarice, Kozjak Začretski, Mirkovec, Pustodol Začretski, Sekirišće, Sveti Križ Začretje, Štrucljevo, Švaljkovec, Temovec, Vrankovec, Završje Začretsko i Zleć.

Slika 1 Geografski položaj Općine Sveti Križ Začretje

Izvor: Provedbeni program Općine Sveti Križ Začretje za razdoblje 2022. – 2025.

Prema svom geografskom položaju Općina Sveti Križ Začretje pripada regiji Donjeg Zagorja, okružena brdima i gorama. Kroz Općinu prolazi rijeka Krapina koja omogućava razvoj poljoprivrede u tom kraju, a razvija se i voćarstvo i vinogradarstvo. U Općini prevladava kontinentalna klima koja je većinom stabilnog karaktera. Ljeta su umjereno topla, zime hladne, a kišoviti dani su uobičajeni.

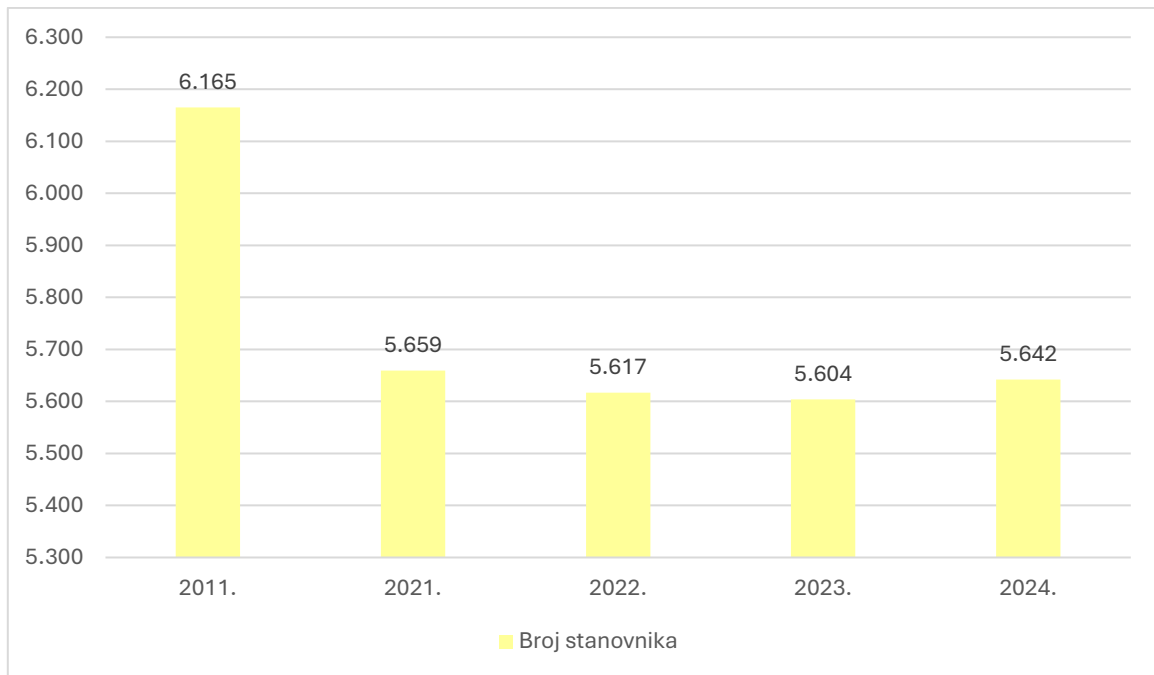
Općina Sveti Križ Začretje ima optimalnu prometnu povezanost, posebice s gradom Krapinom i gradom Zabokom. Naime, Općina se nalazi u blizini autoceste A2 Zagreb – Krapina – Macelj te u blizini državne ceste D1 Macelj - Krapina – Zagreb, što pozitivno utječe na atraktivnost Općine i svakodnevne migracije. Na području Općine operativan je i željeznički promet zahvaljujući pruzi Zagreb – Krapina – Celje.

2.2. Društvo

2.2.1. Demografija

Prema posljednjem provedenom popisu stanovništva iz 2021. godine, u Općini Sveti Križ Začretje zabilježeno je ukupno 5.659 stanovnika, od kojih su 2.768 osobe muškog, a 2.891 osoba ženskog spola. U odnosu na popis 2011. godine, kada je evidentirano 6.165 osoba, zabilježen je pad od 506 stanovnika, odnosno od 8,21 %.

Grafikon 1 Kretanje broja stanovnika u Općini Sveti Križ Začretje od 2011. do 2024. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora

Prema procjenama kretanja broja stanovnika za 2022., 2023. i 2024. godinu, trend pada broja stanovnika se nastavlja, pa je procjena Državnog zavoda za statistiku da u 2024. godini na području Općine živi 5.642 osobe, što je pad u odnosu na podatke iz 2021. godine. Općina se tako uklapa u generalni depopulacijski trend prisutan na razini Republike Hrvatske. U nastavku je prikazan pozitivan pokazatelj demografskog stanja, točnije prosječni pokazatelji starosti stanovništva na razini Općine Sveti Križ Začretje i Republike Hrvatske, prema kojima su pokazatelji na razini Općine bolji od državnog prosjeka.

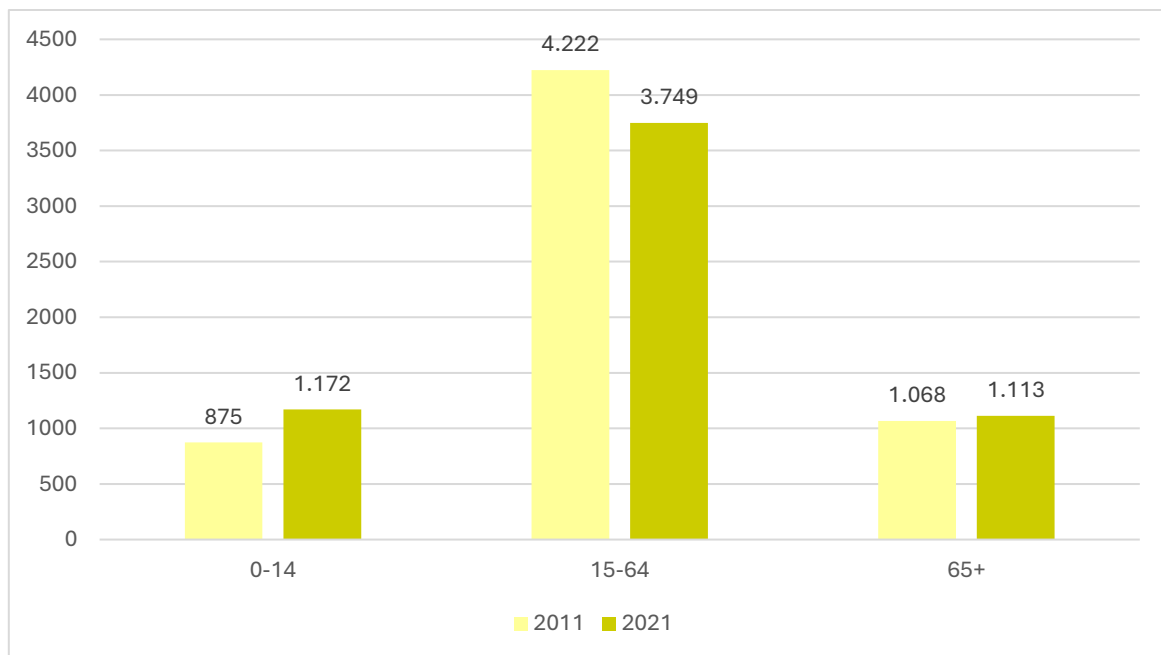
Tablica 1 Pokazatelji starosti područja Općine Sveti Križ Začretje u usporedbi s državnom razinom

Prosječni pokazatelji starosti stanovništva u Općini Sveti Križ Začretje i RH		
	Općina Sveti Križ Začretje	Republika Hrvatska
Prosječna starost	43,9	44,3
Indeks starenja	147	156,2
Koeficijent starosti	27,6	29,9

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora

Na području Općine najviše je stanovnika u dobnoj skupini radno sposobnog stanovništva 15 - 64 godine, kojih je prema popisu stanovništva 2021. godine evidentirano 3.749, odnosno 66,25 % ukupnog stanovništva. Evidentirano je 1.113 osoba starijih od 65 godina, odnosno 19,67 %, dok su prema popisu stanovništva evidentirane 1.172 osobe mlađe od 15 godina, odnosno 20,71 %. Usporedbom popisa stanovništva iz 2011. i 2021. godine vidljivo je povećanje broja osoba starosti do 15 godina te osoba starijih od 65 godina, a značajan pad zabilježen je u skupini radno sposobnog stanovništva.

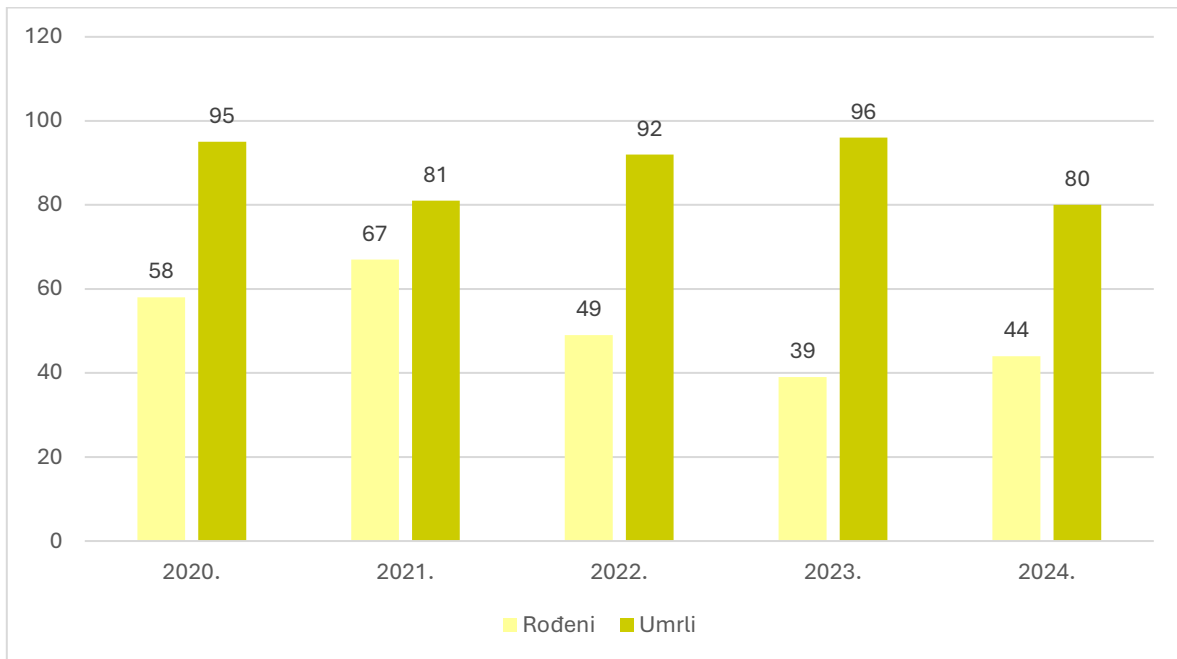
Grafikon 2 Usporedba broja stanovnika 2011. i 2021. godine prema starosnim skupinama u Općini Sveti Križ Začretje

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora

Prema podacima o prirodnom kretanju stanovništva od 2020. do 2024. godine, vidljiv je negativan prirodni prirast, odnosno veći broj umrlih stanovnika u odnosu na novorođene. Ukupno je u četverogodišnjem razdoblju rođeno 257 djece, dok su u istom razdoblju preminule 444 osobe, što rezultira negativnim prirastom. Ističe se podatak iz 2023. godine kada je umrlo 96 osoba dok je rođeno njih 36 što je statistički najgora godina u predmetnom razdoblju od 2020. do 2024. godine.

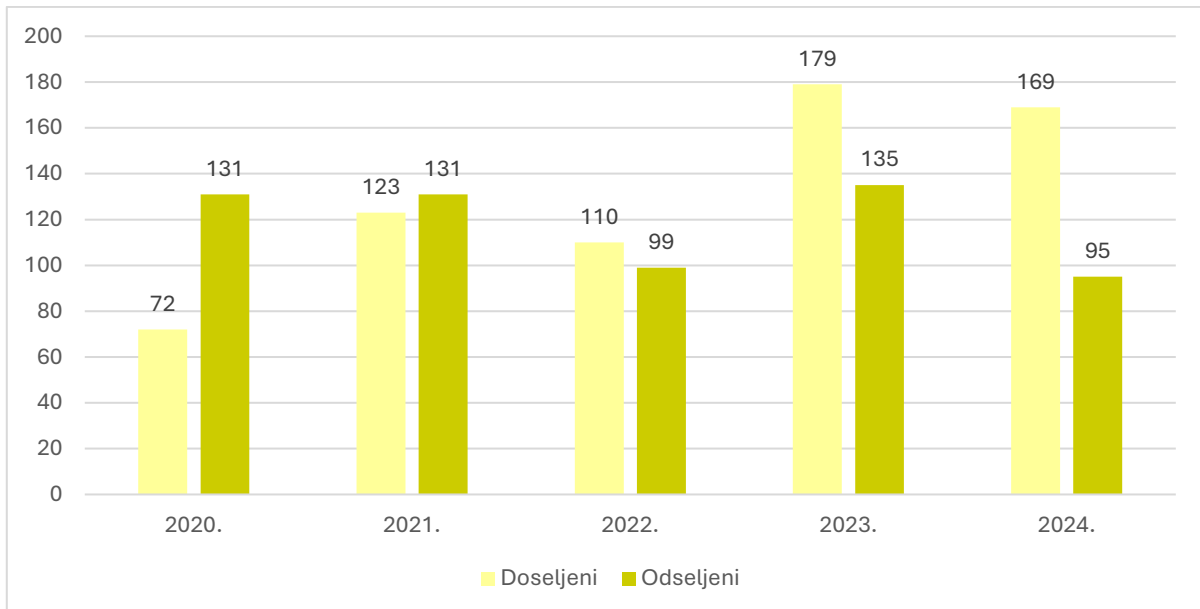
Grafikon 3 Omjer rođenih i umrlih stanovnika u Općini u razdoblju 2020. - 2024. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora

Promatrajući trend broja doseljenih i odseljenih stanovnika vidljivo je kako se u razdoblju od 2020. do 2024. godine doselilo ukupno 653 stanovnika, dok se odselilo njih 591. Podaci potvrđuju da je migracijski saldo pozitivan jer je u posljednjim godinama evidentiran veći broj doseljenih osoba u odnosu na odseljene osobe, što dokazuje da je Općina poželjno mjesto za život i rad.

Grafikon 4 Kretanje stanovništva prema kriteriju migracija u razdoblju 2020. - 2024. godine

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora

2.2.2. Odgoj i obrazovanje

Na području Općine Sveti Križ Začretje djeluje dječji vrtić Sveti Križ Začretje koji nudi cjelodnevni desetosatni program. Proveden je projekt nadogradnje vrtića te je proširen kapacitet vrtića na dvije jasličke skupine te pet vrtićkih skupina. U nastavnoj godini 2023./2024. općinski vrtić je pohađalo ukupno 130 djece. Planira se izgradnja podružnice Dječjeg vrtića Sveti Križ Začretje jer su potrebe za vrtićkim kapacitetima u Općini i u okolici i dalje velike. Zbog nedovoljnih kapaciteta u matičnom dječjem vrtiću Općina sufinancira boravak djece u gradskim, općinskim dječjim vrtićima te u privatnim vrtićima i obrtima za čuvanje djece. U planu je raspisivanje Javnog poziva za poticanje djelatnosti predškolskog odgoja za postojeće i nove obrte koji se planiraju baviti djelatnošću predškolskog odgoja te su u tu svrhu osigurana financijska sredstva u općinskom proračunu.

Općina ulaže u razvoj infrastrukture za djecu i mlade te je sukladno tome proveden projekt „Dječji park Brezova” koji je financiran sredstvima iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj. Projektom je izgrađeno dječje igralište Brezova čime je stvoren nov, kvalitetan i siguran prostor na kojem će se najmlađi stanovnici Brezove moći igrati i provoditi vrijeme na otvorenom.

Također, iz istog fonda financirana je investicija uređenja Dječjeg igrališta u Sekirišću, dok su iz nacionalnih fondova financirana igrališta u sklopu Dječjeg vrtića.

Osnovnoškolsko obrazovanje odvija se u sklopu rada Osnovne škole Sveti Križ Začretje koja ima dvije aktivne područne škole:

- Područna škola Mirkovec;
- Područni razredni odjel Sekirišće.

Prema podacima Ministarstva znanosti i obrazovanja, u nastavnoj godini 2022./2023. Osnovna škola Sveti Križ Začretje imala je ukupno 19 odjela i upisanih 356 učenika, dok su područne škole iste godine imale zajedno šest odjela i 61 upisanog učenika. Prema podacima Ministarstva procjenjuje se kako će u školskoj godini 2026./2027. matičnu osnovnu školu pohađati ukupno 359 učenika u 18 odjela, dok će u područnim školama biti upisan 61 učenik u šest odjela, što pokazuje procijenjeni blagi rast budućeg broja osnovnoškolaca u Općini.

Tablica 2 Broj djece obuhvaćene odgojno-obrazovnim programima koji se provode na području Općine Sveti Križ Začretje

Broj djece obuhvaćene predškolskim i osnovnoškolskim obrazovnim programom					
	2020./2021.	2021./2022.	2022./2023.	2023./2024.	2024./2025.
Predškolski odgoj	94	135	129	124	160
Osnovna škola	404	408	418	389	422

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora

Općina redovito ulaže u potrebe obrazovanja te je u proračunu naglasak stavljen na obrazovanje i školstvo kao i na mlade te komunalnu infrastrukturu. Za godine 2026. i 2027. u planu je rekonstrukcija Osnovne škole Sveti Križ Začretje s ciljem provođenja jednosmjenske nastave te izgradnja sportske dvorane koju će koristiti školanci, udruge i građani.

Općina iz svog proračuna financira program produženog boravka u OŠ Sveti Križ Začretje te svake godine za osnovnoškolce osigurava besplatne radne bilježnice i ostali radni materijal za redovno osnovnoškolsko obrazovanje u suradnji s Krapinsko-zagorskom županijom. Iz proračuna se odvajaju i sredstva za sufinanciranje pomoćnika u nastavi, za nagrade učenicima osnovne škole te za ostale pomoći u vidu zajedničkih projekata Općine i škole.

Na području Općine ne postoji objekt u kojem se provodi srednjoškolsko obrazovanje već mladi s područja Općine srednju školu pohađaju primarno u susjednim gradovima i općinama kao što su Zabok, Krapina, Oroslavje, Bedekovčina i drugi veći gradovi u okolici. Zbog toga Općina iz svog proračuna sufinancira cijenu prijevoza učenika srednjih škola u suradnji sa Županijom. Također se izdvajaju sredstva za stipendije učenicima srednjih škola te za sufinanciranje pomoćnika u nastavi i u srednjoj školi.

Mladi koji žele nastaviti školovanje nakon srednje škole upućuju se u okolne veće gradove radi studija. Već dugi niz godina Općina osigurava stipendije studentima s područja Općine.

2.2.3. Zdravstvo i socijalna skrb

Na području Općine Sveti Križ Začretje mreža zdravstvene skrbi uključuje ordinaciju opće medicine u sklopu Doma zdravlja Krapinsko-zagorske županije te dvije ordinacije dentalne medicine i jednu patronažnu sestru. Stanovništvo se oslanja na okolna područja, primjerice na bolnicu u Gradu Zaboku te na Opću bolnicu Bračak, za druge usluge zdravstvene skrbi. Prema podacima Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, na području Općine je prema zadnjim podacima registrirano 5.643 osiguranika.¹

Općina aktivno radi na zadržavanju liječnika na području Općine kako bi se osigurao kontinuitet i dostupnost kvalitetne zdravstvene skrbi za sve građane. U tu svrhu redovito se osiguravaju sredstva u proračunu kao oblik poticajnih mjera zadržavanja liječnika u zajednici.

Općina Sveti Križ Začretje nema vlastiti Centar za socijalnu skrb već je za područje Općine nadležan Centar za socijalnu skrb Zabok koji djeluje putem Odjela za djecu, mlade i obitelj, Odjela za odrasle osobe, ureda za udomiteljstvo. Osim centra u Zaboku socijalne usluge za stanovnike Općine obavljaju drugi centri na prostoru Krapinsko-zagorske županije kao što je Centar za socijalnu skrb Donja Stubica te podružnice u Pregradi, Klanjcu i Zlatar Bistrici.

Na prostoru Općine ne postoji državna institucija koja bi skrbrila o populaciji treće životne dobi, no postoji jedna privatna ustanova za smještaj i skrb za starije.

Općina je član Crvenog križa Krapinsko-zagorske županije, ustanove koja pruža potrebitu skrb starijim i nemoćnim osobama, osobama u teškom imovinskom stanju i osobama s invaliditetom te organizira niz humanitarnih akcija kojima se nastoji poboljšati položaj svih ranjivih skupina društva. Općina osigurava svake godine dio iznosa iz proračuna za financiranje djelatnosti Crvenog križa.

¹ [Broj osiguranih osoba HZZO-a | HZZO](#)

2.2.4. Kultura, sport i rekreacija

Prema podacima iz Registra kulturnih dobara, na području Općine se nalazi ukupno sedam kulturnih dobara, od kojih je jedno kulturnopovijesna cjelina, a preostalih šest pripadaju nepokretnim pojedinačnim dobrima. Svih sedam kulturnih dobara ima pravni status zaštićenog kulturnog dobra. Jedno od najprepoznatljivijih obilježja Općine je dvorac Sveti Križ Začretje iz razdoblja kasnog baroka.

Tablica 3 Popis kulturnih dobara Općine upisanih u Registar kulturnih dobara Ministarstva kulture i medija

Br.	Registarski broj	Naziv kulturnog dobra	Vrsta kulturnog dobra	Pravni status
1	Z- 2219	Crkva sv. Ane	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
2	Z- 2097	Crkva sv. Križa	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
3	Z-2098	Crkva sv. Vida	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
4	Z-1730	Dvorac	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
5	Z-1906	Dvorac Mirkovec	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
6	Z-2233	Kapela Blažene Djevice Marije	Nepokretna pojedinačna	Zaštićeno kulturno dobro
7	Z-6747	Kulturnopovijesna cjelina Svetog Križa Začretja	Kulturnopovijesna cjelina	Zaštićeno kulturno dobro

Izvor: Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske, obrada autora

Od preostalih kulturno-povijesnih znamenitosti na području Općine ističe se Žitnica iz 18. stoljeća koja danas služi kao galerija i u kojoj se održavaju književne večeri, koncerti, predavanja i predstave. U prostorima DVD-a Sveti Križ Začretje nalazi se druga galerija u kojoj su izložene karikature Rudija Stipkovića. Općina osigurava sredstva u proračunu za održavanje navedenih kulturnih objekata, odnosno za troškove režija, osiguranja, popravaka i za nabavu potrebne opreme.

Za 2026. godinu predviđena je revitalizacija kulturno-gospodarskog prostora Banovina koju će financirati Ministarstvo kulture i medija. Općina će također provoditi projekt „Društveni dom Ciglenica, LAG Zagorje - Sutla”, čime će se urediti i staviti u funkciju društveni dom Ciglenica te će taj javni prostor postati prostor za društvene, edukativne i kulturne aktivnosti.

Općina Sveti Križ Začretje jedan je od suosnivača Turističke zajednice područja Srce Zagorja čiji su članovi gradovi Pregrada i Zabok te općine Bedekovčina, Krapinske Toplice i Sveti Križ Začretje.

Turistička sezona traje tijekom čitave godine, a Općina kontinuirano ulaže u razvoj kulture i kulturnih događanja. Najpoznatija događanja su „Tjedan kulture, zabave i športa”, glazbeno-kulturna manifestacija „Prvi glas Zagorja” te kulturno-zabavni događaj „Svetokriški fašnik”. Organiziraju se događanja i za proslavu Martinja te Adventa, a Općina sudjeluje u sufinanciranju troškova manifestacija. Općina također redovno sufinancira udruge za programe i projekte u kulturi i društvenim djelatnostima.

Općina aktivno potiče razvoj sporta i rekreacijskih aktivnosti za svoje stanovnike te redovito organizira i podupire manifestacije poput šahovskih turnira, ribičkih kupova i malonogometnih noćnih turnira, koje financijski sufinancira. Iz proračunskih sredstava također osigurava potporu radu Zajednice sportskih udruga Općine Sveti Križ Začretje.

2.2.5. Civilno društvo

Prema podacima iz Registra udruga Republike Hrvatske, na području Općine trenutno je aktivno 46 udruga od kojih je najveći broj registriran za područje djelovanja sporta (19) te nomenklature sportova (12), a slijede ih udruge registrirane u području kulture i umjetnosti (14) i gospodarstva (10). Neke udruge registrirane su u više različitih područja djelovanja. Udruge su glavni nositelji razvoja civilnog društva na prostoru Općine te osiguravaju aktiviranje zajednice i participaciju pojedinaca i skupina u zajedničkom životu Općine. Općina Sveti Križ Začretje svake godine u proračunu planira određena sredstva za sufinanciranje rada određenog broja udruga.

Tablica 4 Udruge u Općini Sveti Križ Začretje prema području djelovanja

Područje djelovanja	Broj udruga
Demokratska politička kultura	4
Gospodarstvo	10
Kultura i umjetnost	14
Ljudska prava	3
Međunarodna suradnja	4
Nomenklatura sportova	12
Obrazovanje, znanost i istraživanje	2
Održivi razvoj	3
Ostala područja djelovanja	1
Socijalna djelatnost	4
Sport	19
Tehnička kultura	5
Zaštita i spašavanje	3
Zaštita okoliša i prirode	5
Hobistička djelatnost	1

Izvor: Registar udruga RH, obrada autora

Općina je jedan od suosnivača Javne vatrogasne postrojbe Zabok te su za njezin rad svake godine osigurana sredstva u općinskom proračunu.

Na području Općine Sveti Križ Začretje djeluju i dva dobrovoljna vatrogasna društva (DVD) koji su registrirani i aktivni članovi Vatrogasne zajednice Općine Sveti Križ Začretje i Vatrogasne zajednice Krapinsko-zagorske županije:

- Dobrovoljno vatrogasno društvo Sveti Križ Začretje;
- Dobrovoljno vatrogasno društvo Brezova.

Općina Sveti Križ Začretje brine o napretku i boljitku svojih stanovnika te nastoji privući mlade ljude kao i zadržati postojeće. U tu svrhu donesen je Lokalni program za mlade Općine Sveti Križ Začretje za razdoblje od 2021. do 2026. godine kojemu je cilj poboljšati položaj i status mladih u općini i u okolnim mjestima. Program se fokusira na pet ključnih područja:

1. Obrazovanje i informatizacija;
2. Zapošljavanje i poduzetništvo;
3. Socijalna politika i zdravstvena zaštita;
4. Civilno društvo, demokratizacija i volonterstvo;
5. Slobodno vrijeme i kultura.²

² [Lokalni-program-za-mlade-Općine-Sveti-Križ-Začretje.pdf](#)

2.3. Gospodarstvo

Standardni pokazatelj ekonomskog i gospodarskog stanja jedinica lokalne samouprave u Republici Hrvatskoj je indeks razvijenosti, definiran kao kompozitni statistički pokazatelj stupnja razvijenosti prema kojem se jedinice lokalne samouprave svrstavaju u jednu od osam definiranih skupina. Vrijednost indeksa razvijenosti je definirana Uredbom o indeksu razvijenosti (NN 131/2017), Odlukom o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (NN 3/2024) te Zakonom o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18).

Prema izračunu indeksa razvijenosti za 2024. godinu, Općina Sveti Križ Začretje smještena je u VI. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave s izračunatim indeksom od 103,200, što je smješta na 170. mjesto od 556 jedinica lokalne samouprave u RH.³ Navedeni indeks je blago veći od indeksa razvijenosti Krapinsko-zagorske županije u kojoj se nalazi, a koji iznosi 101,297.

Tablica 5 Vrijednost osnovnih i standardiziranih pokazatelja indeksa razvijenosti za Općinu Sveti Križ Začretje

Pokazatelj	Vrijednost osnovnih pokazatelja	Vrijednost standardiziranih pokazatelja
Prosječni dohodak po stanovniku	40.3691,65	107,15
Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	2.251,04	95,44
Prosječna stopa nezaposlenosti	0,0384	107,96
Opće kretanje stanovništva (2022./2012.)	92,35	105,68
Indeks starenja (2021.)	147,00	104,89
Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2021.)	16,61	99,27

Izvor: Vrijednost indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti 2024., obrada autora

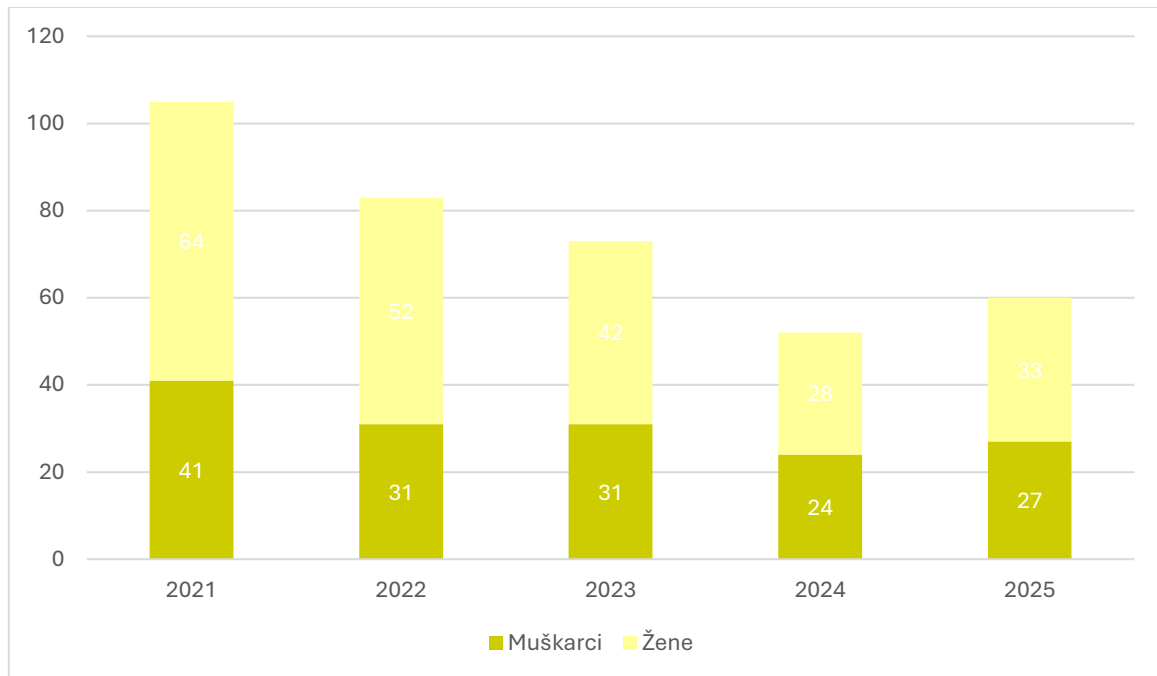
2.3.1. Tržište rada

Prema dostupnim podacima iz statistike Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u 2025. godini prosječno je bilo nezaposleno 60 osoba od kojih 27 muškaraca i 33 žene.

³ Indeks razvijenosti i pokazatelji za izračun indeksa razvijenosti, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, razvoj.gov.hr.

Prema realnim pokazateljima, obzirom na nedostatak radne snage sve nezaposlene osobe na području Općine trebale bi biti u mogućnosti naći zaposlenje.

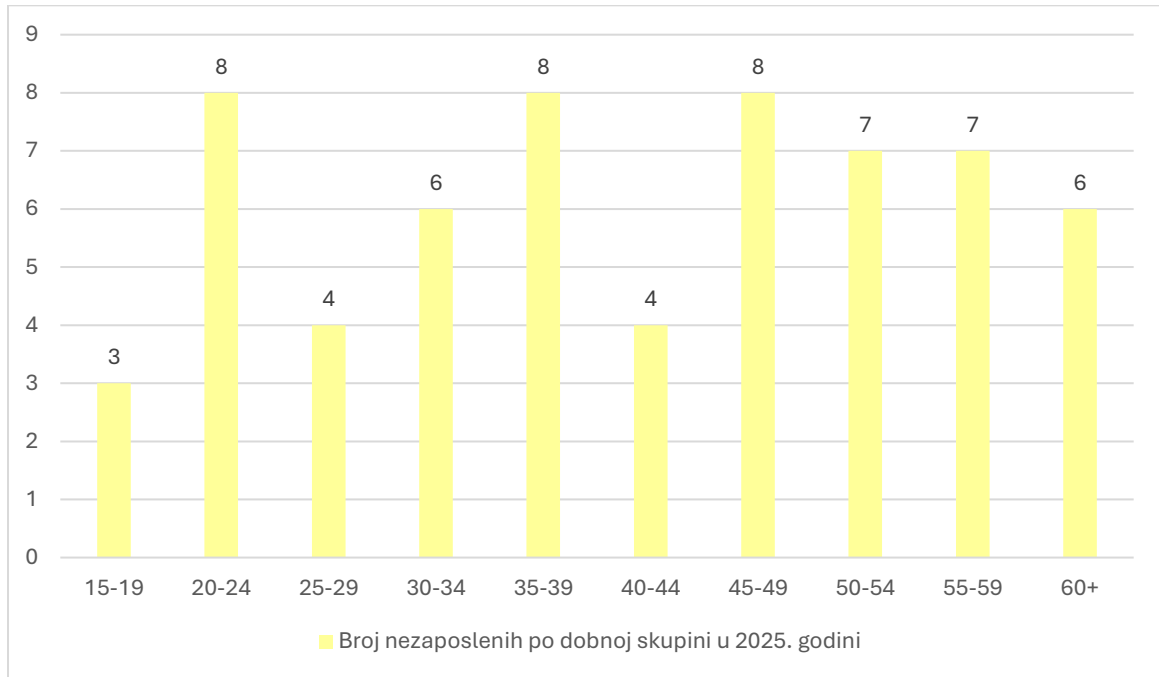
Grafikon 5 Broj nezaposlenih osoba s područja Općine Sveti Križ Začretje prema spolu u razdoblju 2021. - 2025. godine

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, obrada autora

Podaci HZZ-a pokazuju kontinuirano opadanje broja nezaposlenih u promatranome razdoblju, sa 105 nezaposlenih 2021. godine na 60 nezaposlenih u 2025. godini, što je pad nezaposlenosti od 42,86 %, a posebice je pozitivan trend pada broja nezaposlenih žena koji iznosi 48,44 % u odnosu na 2021. godinu. Prema dobnoj strukturi, na godišnjoj razini u 2025. godini najviše je nezaposlenih bilo u skupinama 20 - 24 godine, 35 - 39 godina i 45 - 49 godina (ukupno 24 osobe) dok je najmanja nezaposlenost zabilježena u dobnoj skupini 15 - 19 godina (svega 3 osobe).

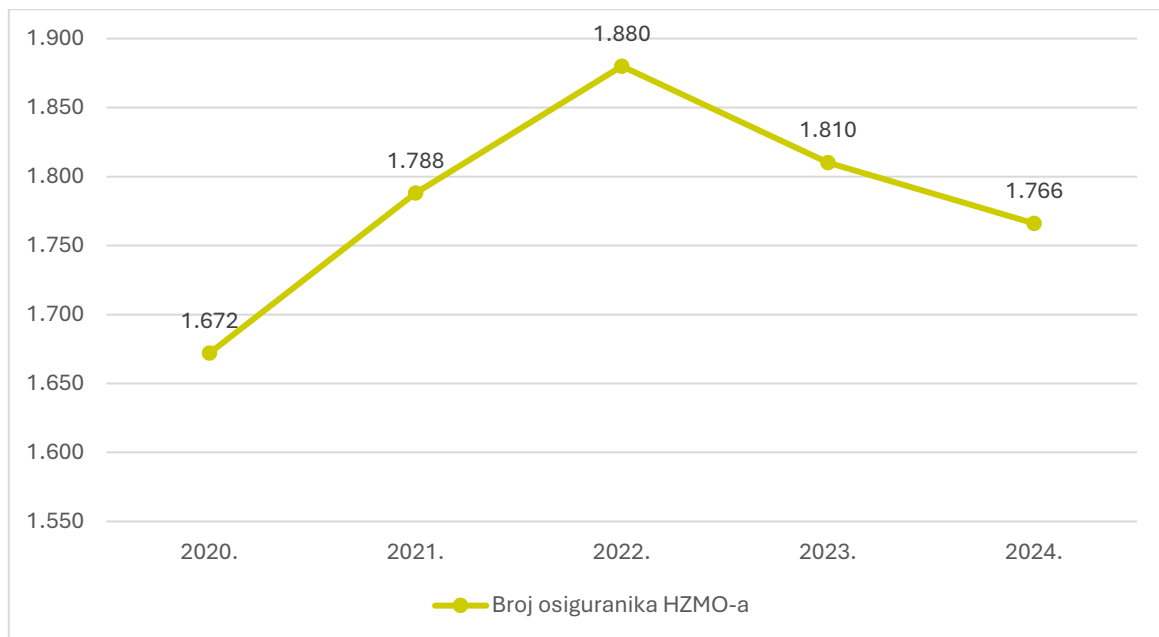
Grafikon 6 Broj nezaposlenih osoba Općine Sveti Križ Začretje u radno sposobnom kontingentu stanovništva prema dobi, 2025. godina

Izvor: Hrvatski zavod za zapošljavanje, obrada autora

Prema podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, u travnju 2025. godine je zabilježeno 1.777 osiguranika na području Općine. Od 2020. do 2022. godine prisutan je trend rasta osiguranika, a nakon 2022. godine do danas vidljiv je blagi pad broja osiguranika, no i dalje je ta brojka na stabilnoj razini.

Grafikon 7 Broj osiguranika HZMO-a u razdoblju 2021. - 2024. godine

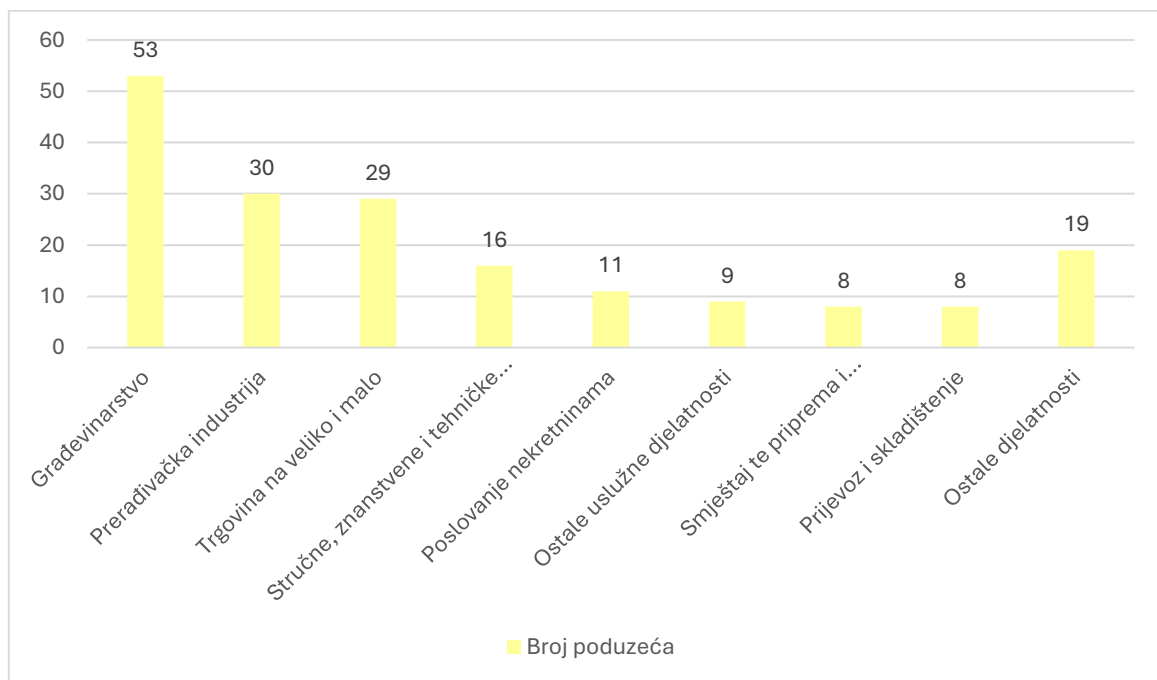

Izvor: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, obrada autora

2.3.2. Poduzetništvo

Prema podacima Financijske agencije, na području Općine Sveti Križ Začretje u 2024. godini registrirana su ukupno 183 poduzetnika koji su zapošljavali 1.213 zaposlenika prema satima rada te uprihodili 168,44 milijuna eura. Najviše poduzetnika je djelovalo u području građevinarstva i prerađivačke industrije, a prema veličini gospodarstva najviše je bilo mikro poduzeća (82,9 %), malih poduzeća (13,7 %) i srednjih poduzeća (3,3 %). Na području Općine nema registriranih velikih poduzeća.

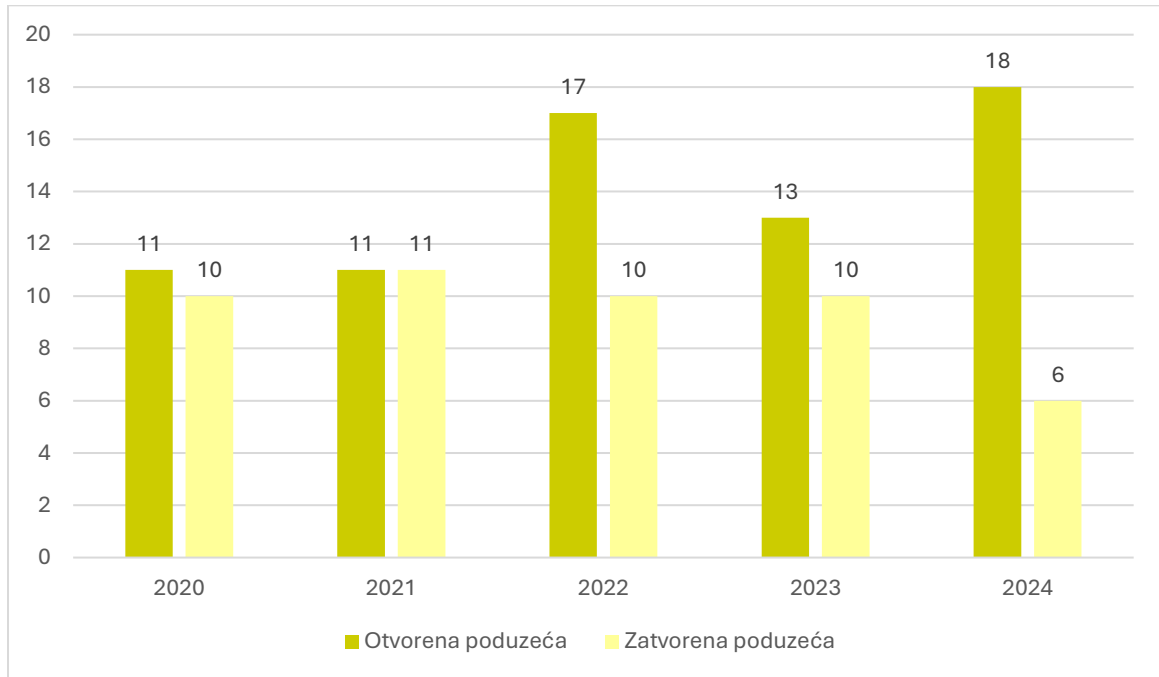
Grafikon 8 Broj poduzeća u Općini Sveti Križ Začretje prema NKD klasifikaciji pretežite djelatnosti

Izvor: Financijska agencija, obrada autora

Općina Sveti Križ Začretje ima povoljnu poslovnu klimu što se očituje u kontinuiranom pozitivnom omjeru broja otvorenih i zatvorenih poduzeća, koji se posebno intenzivirao od 2022. godine. U odnosu na zabilježeno stanje 2020. godine broj poduzeća je u petogodišnjem razdoblju porastao za 15,82 %.

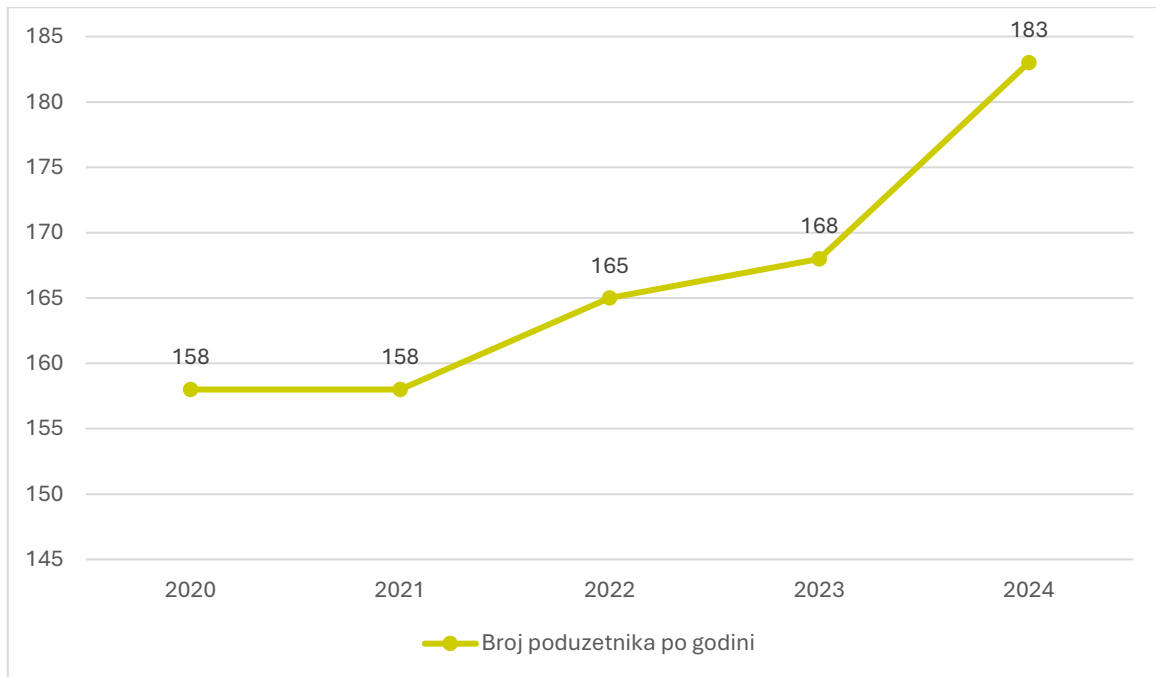
Grafikon 9 Dinamika otvaranja/zatvaranja poslovnih subjekata na području Općine Sveti Križ Začretje

Izvor: Financijska agencija, obrada autora

Bilježi se kontinuirani rast broja poduzetnika na području Općine što potvrđuje brojka od 158 poduzetnika 2020. godine te porast iste na 183 poduzetnika u 2024. godini.

Grafikon 10 Broj poduzetnika u Općini Sveti Križ Začretje po godinama, razdoblje 2020. - 2024. godine

Izvor: Financijska agencija, obrada autora

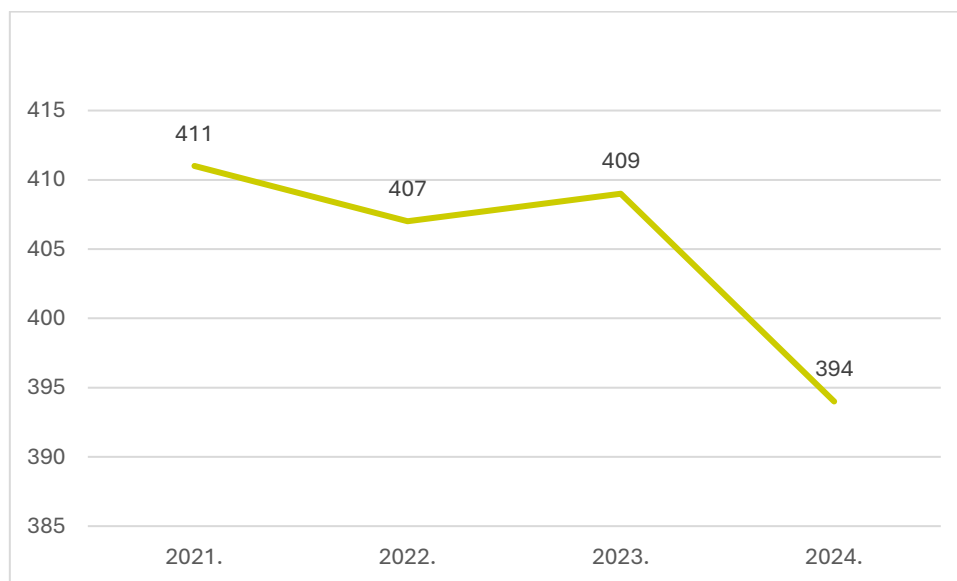
U odnosu na 2023. godinu, na području Općine Sveti Križ Začretje 2024. godine zabilježen je rast broja zaposlenih od 0,75 %, kao i rast prosječne neto plaće za 16,60 % (iznos u 2024. godini je 1.114,00 eura) te prosječne bruto plaće za 32,4 6% te u 2024. iznosi 1.711,00 eura. Najviše zaposlenih je zabilježeno u poslovnim subjektima tipa d.o.o. (društvo s ograničenom odgovornošću), dok je po kriteriju veličine subjekta podjela broja zaposlenih približno jednaka, s nešto većim postotkom zaposlenih u srednjim poduzećima.

Prema podacima iz Obrtnog registra, u 2025. godini na području Općine Sveti Križ Začretje evidentirano je 178 aktivnih obrta.

2.3.3. Poljoprivreda

Prema podacima iz Upisnika poljoprivrednika kojeg vodi Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, na dan 31. prosinca 2024. godine na području Općine Sveti Križ Začretje bilo je registrirano ukupno 394 poljoprivredna gospodarstva, od kojih je 209 bilo registrirano kao OPG, 177 kao SOPG, 3 kao trgovačko društvo te 5 kao obrt. Promatrajući razdoblje od 2021. do 2024. godine, vidljivo je kako se broj poljoprivrednih gospodarstava smanjuje iz godine u godinu.

Grafikon 11 Kretanje broja poljoprivrednih gospodarstava u razdoblju 2021. - 2024. godine

Izvor: Upisnik poljoprivrednika, APPRRR, obrada autora

Prema podacima LAG-a Zagorje-Sutla, kojemu Općina Sveti Križ Začretje pripada, poljoprivredna gospodarstva su veličinom mala, do 3.000,00 EUR SO (ekonomske veličine), dok velikih poljoprivrednih gospodarstava iznad 50.001,00 EUR SO nema. Ukupna poljoprivredna površina iznosi 894,44 ha koji su raspodijeljeni na 3.893 ARKOD parcele. Po tipu zemljišta prevladavaju šume i šumsko zemljišta, površine 922,46 ha i oranice na 518,87 ha. U brojnom stanju stoke prevladava perad, svinje i pčelinje zajednice.⁴

⁴ LAG Zagorje-Sutla, Lokalna razvojna Strategija 2023.-2027., II. izmjena

2.3.4. Turizam

Djelatnost turizma u Općini Sveti Križ Začretje je u postepenom rastu te se oslanja primarno na prirodna, kulturna i ruralna bogatstva u kreiranju ponude turističkog sadržaja. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, tijekom 2024. godine zabilježeno je 1.680 dolazaka turista koji su ostvarili 3.461 noćenja, a prostor Općine je raspolagao sa ukupno 100 ležajeva. U odnosu na prethodnu 2023. godinu zabilježen je isti broj dostupnih ležajeva, no zabilježen je pad u broju dolazaka i noćenja turista.

Tablica 6 Turistička statistika Općine Sveti Križ Začretje u razdoblju 2021. - 2024. godine

Godina	Broj stalnih postelja	Dolasci turista	Noćenja turista
2021.	76	1.445	2.283
2022.	88	2.202	3.574
2023.	100	2.361	3.948
2024.	100	1.680	3.461

Izvor: Državni zavod za statistiku, obrada autora

Prema izračunu indeksa turističke razvijenosti za 2024. godinu Instituta za turizam, Općina Sveti Križ Začretje smještena je u IV. kategoriju jedinica lokalne samouprave s indeksom visine 11,41. Na prostoru Općine nema hotelskog smještaja te se ponuda smještaja oslanja primarno na male obiteljske iznajmljivače. Za razvoj turizma zadužena je TZP Srce Zagorja, turistička zajednica sa sjedištem u Krapinskim Toplicama koja je nadležna za turizam na području Hrvatskog Zagorja.

Podaci iz turističke prakse dokazuju da se sve više turista odlučuje za privatni smještaj. Zbog te činjenice, ali i zbog blizine velikog emitivnog tržišta, dobre prometne povezanosti, atraktivnosti Zagorja kao turističke destinacije, mogućnosti brze promjene potražnje (*last minute booking*) i korištenja modernih informacijskih tehnologija Općina Sveti Križ Začretje ima dobru startnu poziciju za razvoj ovih trendova. Analizirajući resursnu osnovu za razvoj turističkih aktivnosti na području Općine Sveti Križ Začretje, osim konkurentskih prednosti koje se očituju u dobrom geoprometnom položaju, dobroj prometnoj infrastrukturi, prirodnim odlikama prostora koje ukazuju na mogućnost odmora u ruralnim područjima, kroz razne oblike sportskih i rekreacijskih aktivnosti na otvorenom, važno je istaknuti i bogatstvo kulturnih znamenitosti kroz materijalnu i nematerijalnu kulturnu baštinu, a postoji i mogućnost razvoja gastro turizma.⁵

Gastro and Wine čini stvarna baza ljudi i poduzetnika koji odrađuju ponudu, međutim još uvijek taj segment stagnira zbog nedovoljne prepoznatljivosti institucija, nedostatka novca i kontinuiranog ignoriranja Hrvatske turističke zajednice i Ministarstva turizma Republike Hrvatske.

⁵ Strateški plan razvoja turizma – Strategija razvoja turizma Općine Sveti Križ Začretje do 2027. godine

2.3.5. Zaštita okoliša, energetika i gospodarenje otpadom

Općina Sveti Križ Začretje nalazi se u dolini potoka Krapinčice te pritoka Šemnice i Pačetine, okružena visokim brdima. U neposrednoj blizini nalazi se i rijeka Krapina.

Na području Općine nalaze se dva umjetno napravljena jezerca, odnosno ribnjaka koji se napajaju vodom iz Šemnice, te jezero u sklopu dvorca Sveti Križ Začretje.

Općina u svom proračunu svake godine redovito osigurava sredstva za održavanje javnih zelenih površina te za održavanje čistoće javnih prostora, čime se sustavno vodi briga o zaštiti okoliša. Također, aktivno se provodi modernizacija javne rasvjete s ciljem uvođenja energetski učinkovitih rasvjetnih tijela na što većem području, čime se smanjuje svjetlosno onečišćenje, ostvaruju uštede energije i smanjuju troškovi održavanja.

Za obavljanje komunalnih poslova zbrinjavanja otpada na području Općine zadužena je tvrtka Eko-flor plus d.o.o., a Općina ima sklopljen i Sporazum o odlaganju otpada s općinama Koprivnički Ivanec i Jesenje. Iz godine u godinu bilježi se porast količine miješanog komunalnog otpada te je potrebno uložiti dodatne napore u podizanje svijesti stanovništva o važnosti odvajanja i recikliranja otpada. Na nekoliko lokacija u Općini postavljeni su tzv. zeleni otoci za odvojenno prikupljanje papira, plastike, stakla i tekstila.

Zbog prekoračenja dopuštenih količina miješanog komunalnog otpada Općina plaća naknadu Fondu za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost. U nadolazećem razdoblju planira se kupnja zemljišta za potrebe izgradnje vlastitog reciklažnog dvorišta.

Općina kontinuirano provodi aktivnosti sanacije nelegalnih odlagališta otpada, osobito u šumama, uz vodotoke i na drugim zelenim površinama, no unatoč naporima i dalje postoji veliki problem u slaboj osviještenosti građana vezano uz zbrinjavanje otpada.

2.3.6. Komunalna infrastruktura

Općina Sveti Križ Začretje ima povoljan prometno-geografski položaj i dobru prometnu povezanost, osobito s gradovima Krapinom i Zabokom. Općina je smještena u neposrednoj blizini autoceste A2 Zagreb – Krapina – Macelj te državne ceste D1 Macelj – Krapina – Zagreb, što pozitivno utječe na njezinu dostupnost, gospodarsku atraktivnost i svakodnevne migracije stanovništva.

Na području Općine uspostavljen je i željeznički promet zahvaljujući pruzi Zagreb – Krapina – Celje, a stanovnicima je osiguran i autobusni prijevoz.

Tablica 7 Cestovna prometna infrastruktura Općine Sveti Križ Začretje

Značaj	Naziv	Dionica
Državni	A2	GP Macelj (granica R. Slovenije) – Trakošćan – Krapina – čvorište Jankomir A3
Državni	D1	GP Macelj (gr. R. Slovenije) – Krapina – Zagreb – Karlovac – Gračac -Knin – Brnaze – Split (D8)
Državni	D35	Varaždin (D2) – Lepoglava – Sveti Križ Začretje (D1)
Županijski	Ž2155	Ž2155 -D205 – Tuheljske Toplice – Krapinske Toplice – G. Pačetina – adm. gran. Grada Krapine
	Ž2158	Ž2155 - D. Pačetina – Sveti Križ Začretje – Ciglenica Zagorska (D1)
	Ž2160	Švaljkovec (D1) – Sveti Križ Začretje – Štucljevo – Zabok (Ž2195)
	Ž2161	Ž2160 – Pustodol Začretski – Tisanić Jarek – Ž2195
	Ž2162	Ciglenica Zagorska (D1) – Brestovec Orehovički (Ž2164)
	Ž2166	Mirkovec (D1) – Bedekovčina (D24)

Izvor: Pročišćeni tekst odredbi za provođenje prostornog plana općine Sveti Križ Začretje (Službeni glasnik Krapinsko-zagorske županije br. 5/16), obrada autora

Općina provodi kontinuirana ulaganja u komunalnu infrastrukturu. Značajna sredstva osigurana su za rekonstrukciju i asfaltiranje nerazvrstanih cesta, s obzirom na velik broj prometnica koje zahtijevaju obnovu. Također je planirana izgradnja nove prometnice unutar Zone malog gospodarstva.

Dodatna ulaganja usmjerena su i na uređenje okoliša uz biciklističku stazu Sveti Križ Začretje – Štucljevo.

Područje Općine pokriveno je fiksnom i mobilnom telefonskom mrežom više operatera, uz vrlo dobru razinu pokrivenosti signalom. Unatoč tome, uvažavajući činjenicu da ne postoji potpuna pokrivenost optikom, nužno je daljnje unaprjeđenje elektroničke komunikacijske i širokopojasne infrastrukture kako bi se svim naseljima osigurao kvalitetan i brz pristup internetu

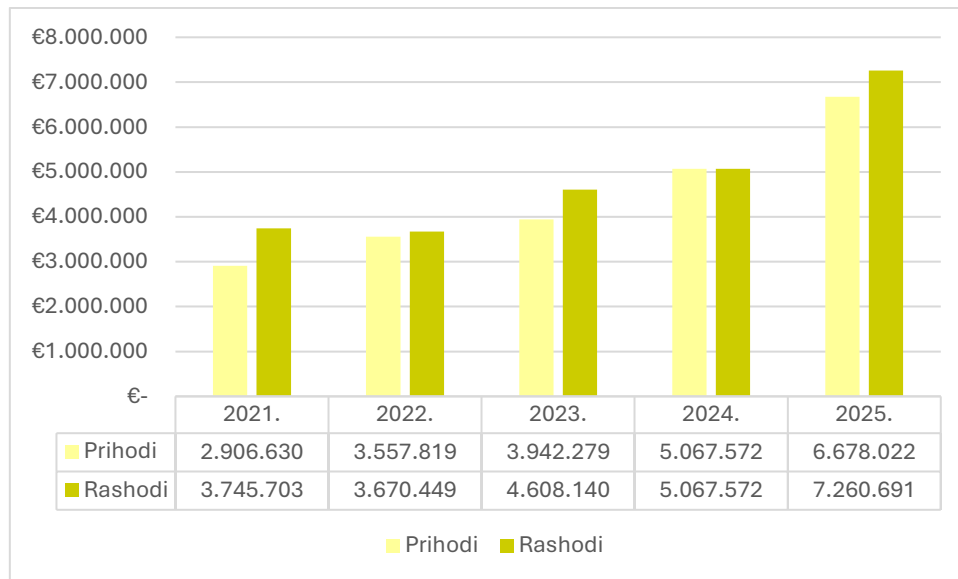
Općina se opskrbljuje električnom energijom iz hidroelektrana Dravskog sliva te iz termoelektrana na području Siska i Zagreba, a njezinim područjem prolaze dalekovodi naponskih razina 110 kV i 35 kV. Distribuciju plina provodi Zagorski metalac d.o.o., pri čemu se koristi prirodni plin, a kroz Općinu prolazi i magistralni plinovod Rogatec – Zabok.

Vodovodnom mrežom na području Općine upravlja Zagorski vodovod d.o.o. Iako je velik dio Općine priključen na sustav javne vodoopskrbe, i dalje postoje dijelovi naselja bez mogućnosti priključenja na vodovodnu mrežu, što predstavlja jedno od važnih infrastrukturnih razvojnih pitanja.

2.4. Analiza proračuna Općine Sveti Križ Začretje

Analiza proračuna Općine Sveti Križ Začretje provedena je na temelju konsolidiranih podataka o ukupnim prihodima i rashodima za razdoblje od 2021. do 2025. godine, s ciljem sagledavanja fiskalnih trendova, financijske stabilnosti te kapaciteta Općine za provedbu razvojnih i strateških projekata u srednjoročnom razdoblju. Dobiveni rezultati predstavljaju važnu podlogu za izradu i provedbu Provedbenog programa Općine za razdoblje 2025. – 2029. godine.

Grafikon 12 Konsolidirani proračun Općine Sveti Križ Začretje u razdoblju od 2021. do 2025.

Izvor: Općina Sveti Križ Začretje, obrada autora

U promatranom razdoblju vidljiv je kontinuirani rast ukupnih prihoda Općine. Ukupni prihodi povećani su s razine nešto manje od 3,0 milijuna eura u 2021. godini na gotovo 6,7 milijuna eura u 2025. godini, što predstavlja više nego dvostruko povećanje u razdoblju od pet godina. Takav rast upućuje na postupno jačanje fiskalne baze Općine, ali i na uspješnije korištenje vanjskih izvora financiranja, osobito državnih i europskih sredstava. Posebno se ističu 2024. i 2025. godina, u kojima dolazi do izrazitog skoka prihoda, što je karakteristično za razdoblja intenzivnijeg provođenja razvojnih i kapitalnih projekata.

Rashodovna strana proračuna također bilježi rast, uz izraženije oscilacije u odnosu na prihode. Rashodi su u 2021. godini znatno premašivali prihode, što je rezultiralo proračunskim deficitom, dok se u 2022. godini bilježi gotovo uravnotežen odnos prihoda i rashoda. U 2023. godini ponovno dolazi do povećanja rashoda, što se može povezati s rastom cijena, inflacijskim pritiscima te povećanim opsegom aktivnosti i ulaganja. Godina 2024. predstavlja primjer kvalitetnog proračunskog planiranja, budući da su prihodi i rashodi u potpunosti uravnoteženi. U 2025. godini rashodi ponovno nadmašuju prihode, što je povezano s realizacijom većih razvojnih zahvata i ulaskom Općine u intenzivniji investicijski ciklus.

Analiza odnosa prihoda i rashoda pokazuje da je Općina u većini promatranih godina poslovala s umjerenim deficitom, uz iznimku 2024. godine kada je proračun bio uravnotežen. Važno je naglasiti da se uočen deficit ne može okarakterizirati kao strukturni ili dugoročno neodrživ, već je

ponajprije vezan uz financiranje razvojnih i kapitalnih projekata. Takav obrazac upućuje na plansko korištenje proračuna kao razvojnog alata, a ne na nekontrolirani rast tekuće potrošnje.

S aspekta fiskalne stabilnosti, Općina Sveti Križ Začretje pokazuje zadovoljavajuću razinu financijske održivosti. Rast prihoda prati rast rashoda, a razine deficita ostaju unutar prihvatljivih okvira za jedinicu lokalne samouprave ove veličine. Posebno je važno istaknuti sposobnost Općine da u pojedinim godinama ostvari proračunsku ravnotežu, što upućuje na postojanje kapaciteta za odgovorno upravljanje javnim financijama.

U kontekstu izrade Provedbenog programa za razdoblje 2025. – 2029., provedena analiza ukazuje da Općina raspolaže realnim financijskim kapacitetom za provedbu planiranih mjera i projekata. Preporučuje se nastavak aktivnog korištenja vanjskih izvora financiranja, fazno planiranje kapitalnih ulaganja te kontinuirana kontrola tekućih rashoda. Deficiti koji se pojavljuju u pojedinim godinama trebaju ostati jasno vezani uz konkretne projekte i imati unaprijed definirane izvore financiranja, kako bi se dugoročno očuvala fiskalna stabilnost Općine.

Zaključno, proračunski trendovi u razdoblju 2021. – 2025. godine upućuju na ulazak Općine Sveti Križ Začretje u razvojno intenzivnu fazu, uz očuvanu financijsku stabilnost. Takva pozicija predstavlja čvrstu osnovu za uspješnu provedbu Provedbenog programa 2025. – 2029., pod uvjetom nastavka odgovornog, planskog i strateški usmjerenog upravljanja proračunom.

2.5. SWOT analiza

Područje	Snage	Slabosti	Prilike	Prijetnje
Stanovništvo, demografija i stanovanje	Povoljan položaj u blizini Zaboka i Zagreba, atraktivan za stanovanje.	Starenje stanovništva i smanjenje broja mladih. Iseljavanje mladih i radno sposobnih stanovnika.	Korištenje EU i nacionalnih sredstava za demografske i stambene projekte.	Nastavak negativnih demografskih trendova i daljnje iseljavanje mladih.
	Očuvan okoliš i kvaliteta života pogodna za obitelji.	Nedostatak organizirane i priuštive stanogradnje.	Razvoj programa stanovanja za mlade obitelji.	Rast troškova gradnje i stanovanja.
	Osnovna komunalna i prometna infrastruktura u većini naselja.	Zastarjeli stambeni fond i potreba za energetsom obnovom.	Povećan interes za život izvan velikih gradova.	Ograničeni proračunski kapaciteti općine.
	Dostupnost obiteljskih kuća i građevinskog zemljišta.	Slaba ponuda stanova za najam.	Energetska obnova i aktivacija praznih kuća.	Depopulacija pojedinih naselja.
Odgoj i obrazovanje	Postojanje dječjeg vrtića i osnovnoškolskog obrazovanja dostupnog lokalnom stanovništvu.	Ograničeni prostorni i kapacitetni uvjeti u predškolskom odgoju.	Korištenje EU i nacionalnih sredstava za proširenje i modernizaciju obrazovne infrastrukture.	Pad broja djece uslijed negativnih demografskih trendova.
	Ulaganja općine u predškolski i osnovnoškolski standard (oprema, sufinanciranja).	Nedostatak dodatnih obrazovnih i izvanškolskih programa.	Razvoj dodatnih programa za djecu i mlade (produženi boravak, STEM, sport).	Nedostatak stručnog kadra u odgojno-obrazovnom sustavu.
	Dobra povezanost s većim obrazovnim središtima u okruženju.	Oslonjenost na vanjske obrazovne institucije za srednje i visoko obrazovanje.	Jačanje suradnje sa školama, udrugama i susjednim JLS-ovima.	Ograničena financijska sredstva za veća ulaganja.
Kultura i sport	Aktivne sportske i kulturne udruge s važnom ulogom u društvenom životu općine.	Ograničeni prostorni i tehnički kapaciteti za razvoj sporta i kulture.	Korištenje nacionalnih i EU fondova za obnovu i opremanje infrastrukture.	Pad interesa i broja sudionika zbog demografskih trendova.
	Postojanje osnovne sportske i kulturne infrastrukture	Nedostatak sadržaja namijenjenih mladima i	Razvoj sportskih i kulturnih programa za sve dobne skupine.	Nedostatak financijskih sredstava za

	(igrališta, društveni domovi).	rekreativnom sportu.		održavanje i razvoj objekata.
	Tradicija kulturnih manifestacija i lokalnih običaja.	Ovisnost udruga o proračunskim sredstvima i volonterskom radu.	Povezivanje sporta i kulture s turizmom i promocijom općine.	Rizik gašenja pojedinih udruga zbog nedostatka članova i kadrova.
Gospodarstvo i poduzetništvo	Povoljan prometni položaj u blizini važnih regionalnih pravaca i gospodarskih središta.	Ograničena poduzetnička infrastruktura i nedostatak većih poslovnih zona.	Korištenje nacionalnih i EU fondova za razvoj poduzetništva i infrastrukture.	Gospodarska nestabilnost i inflatorni pritisci.
	Prisutnost malih i srednjih poduzetnika te obrtništva.	Mali lokalni tržišni kapacitet i ovisnost o širem okruženju.	Razvoj poduzetničkih zona i potpora za start-upove i mlade poduzetnike.	Iseljavanje radno sposobnog stanovništva.
	Općinske mjere potpore poduzetnicima i obrtima i osnivanje Zone malog gospodarstva „Lug“.	Nedostatak stručne radne snage u pojedinim djelatnostima.	Povezivanje gospodarstva s turizmom, poljoprivredom i lokalnim resursima.	Konkurencija razvijenijih gospodarskih središta u okruženju.
Poljoprivreda i turizam	Tradicija obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i povoljni prirodni uvjeti za raznoliku poljoprivrednu proizvodnju.	Mala prosječna veličina gospodarstava i niska razina tržišne orijentacije.	Korištenje EU i nacionalnih potpora za modernizaciju poljoprivrede i razvoj ruralnog turizma.	Klimatske promjene i povećani rizici u poljoprivrednoj proizvodnji.
	Očuvan ruralni krajobraz i kulturna baština pogodna za razvoj ruralnog i izletničkog turizma.	Nedovoljno razvijena turistička infrastruktura i smještajni kapaciteti.	Razvoj kratkih lanaca opskrbe, lokalnih proizvoda i agroturizma.	Nedostatak radne snage i starenje nositelja OPG-ova.
	Blizina urbanih središta i dobra prometna dostupnost potencijalnim posjetiteljima.	Slaba povezanost poljoprivrede i turizma u zajedničke proizvode i ponudu.	Povezivanje s regionalnom turističkom ponudom Krapinsko-zagorske županije.	Konkurencija razvijenijih turističkih destinacija u okruženju.
Zaštita okoliša i klimatske promjene	Očuvan prirodni okoliš i krajobrazne	Ograničeni kapaciteti za provedbu	Korištenje EU i nacionalnih fondova za	Povećana učestalost ekstremnih

	vrijednosti općine.	složenijih okolišnih i klimatskih projekata.	projekte zelene tranzicije.	vremenskih pojava.
	Postojeći sustav gospodarenja otpadom i selektivnog prikupljanja otpada.	Nedovoljna zastupljenost obnovljivih izvora energije.	Razvoj projekata energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije.	Negativni utjecaji klimatskih promjena na okoliš i infrastrukturu.
	Svijest lokalne zajednice o važnosti zaštite okoliša.	Potreba za daljnjim unapređenjem sustava odvodnje i zaštite voda.	Edukacija stanovništva o klimatskim promjenama i održivom razvoju.	Nedostatak financijskih sredstava za dugoročne okolišne projekte.
Komunalna infrastruktura i promet	Izgrađena osnovna komunalna infrastruktura (vodoopskrba, odvodnja, javna rasvjeta) u većem dijelu općine.	Neujednačena razvijenost komunalne infrastrukture po naseljima.	Korištenje EU i nacionalnih sredstava za modernizaciju komunalne i prometne infrastrukture.	Rast troškova izgradnje i održavanja infrastrukture.
	Dobra cestovna povezanost s okolnim općinama i gradovima.	Zastarjela prometna infrastruktura na pojedinim lokalnim cestama.	Razvoj održive mobilnosti (pješačke i biciklističke staze).	Ograničeni financijski i administrativni kapaciteti općine.
	Kontinuirana ulaganja općine u održavanje i unaprjeđenje infrastrukture.	Ograničene mogućnosti javnog prijevoza.	Ulaganja u energetske učinkovitost i pametna komunalna rješenja.	Rizik daljnjeg infrastrukturnog zaostajanja uslijed depopulacije.

2.6. Razvojne potrebe i potencijali

Razvojne potrebe i potencijali Općine Sveti Križ Začretje u razdoblju 2025. – 2029. proizlaze iz analize postojećeg stanja, identificiranih snaga i slabosti te vanjskih prilika i prijetnji, uz uvažavanje strateškog okvira i razvojnih smjernica definiranih Planom razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021. – 2027. Općina se u tom kontekstu pozicionira kao prostor kvalitetnog stanovanja, lokalnog poduzetništva i očuvanog okoliša, s naglaskom na održivi i uključivi razvoj.

Jedna od ključnih razvojnih potreba odnosi se na demografsku obnovu i zadržavanje stanovništva, osobito mladih i radno sposobnih osoba. Negativni demografski trendovi, starenje stanovništva i iseljavanje zahtijevaju jačanje integriranih mjera koje povezuju priuštivo stanovanje, dostupne javne usluge, kvalitetan odgojno-obrazovni sustav te mogućnosti zapošljavanja. Istodobno, potencijal općine leži u povoljnom geoprometnom položaju i sve izraženijem interesu za život izvan većih urbanih središta, što predstavlja osnovu za privlačenje novih stanovnika i razvoj naselja.

U području gospodarstva i poduzetništva razvojne potrebe usmjerene su na jačanje lokalne poduzetničke infrastrukture, diverzifikaciju gospodarskih aktivnosti te povećanje konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika i obrta. Oslonjenost na šire regionalno tržište i nedostatak dodatnih poslovnih zona (uz postojeću Zonu malog gospodarstva „Lug“) upućuju na potrebu planskog stvaranja uvjeta za gospodarski rast. Razvojni potencijali vidljivi su u blizini regionalnih prometnih pravaca, mogućnostima korištenja EU i nacionalnih fondova te povezivanju gospodarstva s poljoprivredom, turizmom i lokalnim resursima, u skladu sa županijskim smjerom razvoja pametnog i održivog gospodarstva.

Daljnji važan razvojni fokus odnosi se na unaprjeđenje komunalne infrastrukture i prometne povezanosti. Iako je osnovna infrastruktura većim dijelom izgrađena, potreba postoji za njezinom modernizacijom, ujednačenim razvojem po naseljima te jačanjem održivih oblika mobilnosti. Potencijal se očituje u mogućnostima ulaganja u energetska učinkovitost, pametna komunalna rješenja te razvoj pješačke i biciklističke infrastrukture, što je u skladu s razvojnim prioritetima Krapinsko-zagorske županije usmjerenima na zelenu tranziciju i poboljšanje kvalitete života.

U području društvenih djelatnosti, posebice odgoja i obrazovanja, sporta, kulture te socijalne uključenosti, razvojne potrebe odnose se na proširenje kapaciteta, modernizaciju infrastrukture i razvoj dodatnih sadržaja za djecu, mlade i starije osobe. Snažan društveni kapital, aktivne udruge i tradicija lokalnih manifestacija predstavljaju značajan potencijal za jačanje društvene kohezije i identiteta Općine, kao i za povezivanje kulturnih i sportskih sadržaja s turizmom i promocijom prostora.

Zaštita okoliša i prilagodba klimatskim promjenama predstavljaju horizontalnu razvojnu potrebu koja prožima sva područja razvoja. Očuvan okoliš jedan je od ključnih potencijala Općine, no istodobno je nužno jačati otpornost na klimatske rizike, povećavati korištenje obnovljivih izvora energije i provoditi projekte energetske učinkovitosti. U tom smislu, razvoj Općine Sveti Križ Začretje u razdoblju 2025. – 2029. treba biti usklađen sa županijskim ciljevima održivog upravljanja prostorom i resursima te tranzicije prema klimatski otpornom i energetski učinkovitom području.

Zaključno, razvojne potrebe i potencijali Općine Sveti Križ Začretje upućuju na potrebu integriranog, uravnoteženog i dugoročno održivog pristupa razvoju, koji će istodobno odgovoriti na

demografske i gospodarske izazove, unaprijediti kvalitetu života stanovnika te iskoristiti prostorne, društvene i okolišne prednosti općine u skladu sa strateškim smjerom razvoja Krapinsko-zagorske županije.

3. Strateški okvir

Razvojne politike Općine Sveti Križ Začretje za plansko razdoblje 2025. – 2029. godine utemeljene su na ciljevima i prioritetima utvrđenima u Planu razvoja Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021. – 2027. godine, kao krovnom strateškom dokumentu koji definira smjer dugoročnog razvoja Županije. Time se osigurava usklađenost lokalnih razvojnih inicijativa s višom razinom strateškog planiranja te stvaraju preduvjeti za učinkovitije korištenje javnih i vanjskih izvora financiranja.

Županijski plan razvoja uspostavlja cjelovit razvojni okvir kroz pet međusobno povezanih prioritetnih područja koja su dalje razrađena u 11 posebnih ciljeva i 65 provedbenih mjera. Plan razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021. – 2027. predstavlja operativnu osnovu za provedbu strateških intervencija, pri čemu je dokument u potpunosti usklađen s Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine, što osigurava stratešku dosljednost, institucionalnu povezanost i dugoročnu održivost razvojnih procesa na regionalnoj i lokalnoj razini.

Razvojni prioriteti i posebni ciljevi Krapinsko-zagorske županije za razdoblje 2021. – 2027. godine:

1. Održivo, inovativno i konkurentno gospodarstvo
 - 1.1. Jačanje konkurentnosti i poticanje održivog i inovativnog gospodarstva
 - 1.2. Poticanje digitalne transformacije Krapinsko-zagorske županije
 - 1.3. Jačanje kompetencija i učinkovitosti javne uprave
2. Županija koja ulaže u podizanje kvalitete života
 - 2.1. Unapređenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života
 - 2.2. Razvoj kulture, održivog upravljanja kulturnom baštinom te poticanje kreativnosti
 - 2.3. Razvoj brdsko planinskih i potpomognutih područja
3. Obrazovanje za sve generacije
 - 3.1. Unaprjeđenje kvalitete i usklađivanje obrazovanja u skladu s potrebama tržišta rada
4. Zelena, očuvana i sigurna županija
 - 4.1. Ruralni razvoj i poticanje poljoprivredne proizvodnje
 - 4.2. Poticanje održivog upravljanja prirodnim i izgrađenim okolišem
 - 4.3. Jačanje otpornosti na rizike od katastrofa i unaprjeđenje sustava vatrogastva
5. Povezana županija
 - 5.1. Unapređenje prometne povezanosti i poticanje održive mobilnosti

U okviru utvrđenih posebnih ciljeva, Općina Sveti Križ Začretje razradila je skup konkretnih mjera i operativnih aktivnosti koje neposredno pridonose njihovoj realizaciji, a ujedno podupiru ostvarenje ukupnih razvojnih smjernica. Provedba planiranih aktivnosti pratit će se pomoću precizno određenih pokazatelja učinka, uz definirane početne razine te planirane ciljne vrijednosti.

Važan element cjelokupnog procesa planiranja predstavlja financijska dimenzija, odnosno usklađivanje predviđenih mjera s raspoloživim proračunskim kapacitetima Općine Sveti Križ Začretje. Time se uspostavlja okvir za odgovorno, jasno i dugoročno održivo upravljanje javnim sredstvima.

Takav cjelovit pristup omogućuje racionalnu alokaciju financijskih resursa prema jasno utvrđenim razvojnim prioritetima, uz paralelno uspostavljanje mehanizama praćenja i izvještavanja koji osiguravaju pravodobno uočavanje odstupanja, donošenje korektivnih odluka te uspješnu provedbu svih planiranih ciljeva.

3.1. Prioriteti razvoja Općine Sveti Križ Začretje 2025.-2029.

Razvojni prioriteti Općine Sveti Križ Začretje za razdoblje 2025. – 2029. definirani su na temelju identificiranih razvojnih potreba i potencijala te provedene SWOT analize, uz jasno usklađenje s prioritetima i ciljevima utvrđenima u Planu razvoja Krapinsko-zagorske županije 2021. – 2027. Prioriteti su usmjereni na uravnotežen, održiv i uključiv razvoj općine, s ciljem jačanja kvalitete života stanovnika, otpornosti lokalnog gospodarstva i očuvanja prostora.

Prioritet 1: Demografska obnova i unapređenje kvalitete života

Ovaj prioritet usmjeren je na zaustavljanje negativnih demografskih trendova, zadržavanje postojećeg stanovništva i privlačenje novih stanovnika, osobito mladih obitelji. Razvojni naglasak stavlja se na dostupnost i kvalitetu odgojno-obrazovnih, socijalnih, zdravstvenih, sportskih i kulturnih sadržaja te jačanje lokalne zajednice. Prioritet je u skladu sa županijskim ciljem jačanja društvene uključenosti, dostupnih javnih usluga i ravnomjernog teritorijalnog razvoja.

Prioritet 2: Razvoj konkurentnog i održivog lokalnog gospodarstva

Prioritet obuhvaća jačanje poduzetništva i obrtništva, stvaranje povoljnog poslovnog okruženja te diversifikaciju gospodarskih aktivnosti. Poseban naglasak stavlja se na razvoj malog i srednjeg poduzetništva, poticanje zapošljavanja, korištenje lokalnih resursa te povezivanje gospodarstva s poljoprivredom, turizmom i uslugama. Ovaj prioritet izravno je usklađen sa županijskim razvojnim smjerom jačanja pametnog i konkurentnog gospodarstva temeljenog na inovacijama i lokalnim potencijalima. Stabilno gospodarstvo stvara stabilnu životnu sredinu.

Prioritet 3: Održivi razvoj poljoprivrede i turizma

Razvoj poljoprivrede i turizma promatra se kao komplementaran razvojni smjer koji doprinosi gospodarskoj otpornosti i prepoznatljivosti općine. Prioritet uključuje modernizaciju i tržišnu orijentaciju poljoprivrednih gospodarstava, razvoj lokalnih proizvoda, kratkih lanaca opskrbe te jačanje ruralnog i izletničkog turizma. Usklađen je s ciljevima Krapinsko-zagorske županije vezanima uz održivo korištenje ruralnog prostora, jačanje lokalne ekonomije i razvoj cjelogodišnje turističke ponude.

Prioritet 4: Unapređenje komunalne infrastrukture i održive mobilnosti

Ovaj prioritet usmjeren je na modernizaciju i ravnomjeran razvoj komunalne i prometne infrastrukture, s ciljem povećanja sigurnosti, funkcionalnosti i dostupnosti svih naselja. Poseban naglasak stavlja se na razvoj održivih oblika mobilnosti, energetske učinkovitost i primjenu pametnih infrastrukturnih rješenja. Prioritet je usklađen sa županijskim ciljevima zelene tranzicije, poboljšanja infrastrukturne opremljenosti i kvalitete života stanovnika.

Prioritet 5: Zaštita okoliša, zelena tranzicija i prilagodba klimatskim promjenama

Zaštita okoliša i klimatska otpornost predstavljaju horizontalni prioritet razvoja Općine Sveti Križ Začretje. Fokus je na očuvanju prirodnih resursa, povećanju energetske učinkovitosti, korištenju obnovljivih izvora energije te jačanju otpornosti na klimatske rizike. Ovaj prioritet u potpunosti je usklađen sa strateškim ciljevima Krapinsko-zagorske županije usmjerenima na održivo upravljanje prostorom, resursima i prijelaz prema klimatski neutralnom razvoju.

Prioriteti razvoja Općine Sveti Križ Začretje za razdoblje 2025. – 2029. predstavljaju čvrstu osnovu za oblikovanje konkretnih mjera i aktivnosti Provedbenog programa te omogućuju usklađen, provediv i dugoročno održiv razvoj u skladu s regionalnim i nacionalnim strateškim okvirom.

3.2. Mjere, aktivnosti i pokazatelji rezultata

Redni broj mjere	Naziv mjere	Ključne aktivnosti	Pokazatelj rezultata	Početna vrijednost 2025.	Ciljna vrijednost 2026.	Ciljna vrijednost 2027.	Ciljna vrijednost 2028.	Ciljna vrijednost 2029.
1.1.	Poticanje razvoja poduzetništva i gospodarstva	1.1.1. Razvoj poduzetništva i unaprjeđenje poduzetničke infrastrukture; 1.1.2. Razvoj zone malog poduzetništva	Ukupan broj poduzetnika koji posluju u Zoni malog gospodarstva (godišnje)	22	23	24	25	26
1.2.	Razvoj kulture i obnova kulturne baštine	1.2.1. Promicanje kulture i kulturnih sadržaja; 1.2.2. Ulaganja u zaštitu kulturne baštine te očuvanje i promociju kulturnih i povijesnih vrednota; 1.2.3. Uređenje društvenih domova; 1.2.4. Organizacija manifestacija u kulturi, sportu i zabavi; 1.2.5. Revitalizacija kulturno-gospodarskih prostora (Banovina)	Broj organiziranih kulturnih događanja (godišnje)	19	20	21	22	23
			Broj udruga u kulturi koje primaju subvenciju za rad (godišnje)	10	10	10	10	10
			Broj održanih događanja na lokaciji - Banovina (godišnje)	5	6	7	8	9
1.3.	Razvoj održivog turizma	1.3.1. Podrška razvoju turizma	Ukupan broj turističkih noćenja (godišnje)	1850	1870	1890	1910	1930
1.4.	Unaprjeđenje kapaciteta sustava predškolskog odgoja	1.4.1. Redovna djelatnost vrtića; 1.4.2. Modernizacija i unaprjeđenje infrastrukture ustanove predškolskog odgoja i obrazovanja	Ukupan broj upisane djece u vrtiće (godišnje)	127	137	147	157	167
1.5.	Unaprjeđenje sustava odgoja i obrazovanja	1.5.1. Redovna djelatnost osnovne škole; 1.5.2. Unaprjeđenje uvjeta za obrazovanje	Ukupan broj učenika (godišnje)	410	410	410	410	410
			Broj učenika koji primaju stipendiju (godišnje)	15	15	15	15	15

1.6.	Učinkovita lokalna javna uprava i administracija	1.6.1. Redovna djelatnost izvršnog tijela, predstavničkih tijela i upravnih tijela jedinice lokalne samouprave;	Broj stručnih seminara koje su pohađali službenici (godišnje)	5	5	5	5	5
		1.6.2. Materijalni i ostali rashodi vezani za rad upravnih tijela i administracije; 1.6.3. Podrška sudjelovanju građana i organizacija civilnoga društva u oblikovanju i provedbi javnih politika; 1.6.4. Jačanje fiskalne održivosti	Broj održanih javnih savjetovanja (godišnje)	5	5	5	5	5
1.7.	Jačanje sustava primarne zdravstvene zaštite	1.7.1. Poboljšanje sustava pružanja zdravstvenih usluga	broj korisnika sufinanciranja troškova fizioterapije (godišnje)	2	2	2	2	2
			Broj korisnika subvencije troškova prijevoza u Centar za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice (godišnje)	2	2	2	2	2
1.8.	Razvoj sporta i rekreacije	1.8.1. Organizacija rekreacije i sportskih aktivnosti; 1.8.2. Izgradnja i uređenje dječjih igrališta	Broj udruga u djelatnosti sporta koje primaju subvenciju za rad (godišnje)	7	7	7	7	7
1.9.	Jačanje sustava socijalne skrbi	1.9.1. Pomoći socijalno ugroženim građanima; 1.9.2. Poboljšanje standarda usluga socijalne skrbi u okviru lokalne zajednice	Broj korisnika pomoći (godišnje)	90	92	94	96	98
1.10.	Poticanje demografske obnove	1.10.1. Podrška izgradnji poticajnog okruženja za mlade i obitelji; 1.10.2. Podrška stvaranju boljih uvjeta za život djece - Projekt Općina - prijatelj djece;	Godišnji iznos isplaćene novčane pomoći za novorođenčad	16.800	24.000	25.000	26.000	27.000

1.11.	Unaprjeđenje sustava protupožarne i civilne zaštite	1.11.1. Aktivnosti vezane za pružanje vatrogasne i civilne zaštite	Broj osposobljenih članova dobrovoljnih vatrogasnih društava (godišnje)	35	35	35	35	35
			Broj održanih pokaznih vježbi (godišnje)	1	1	1	1	1
1.12.	Unaprjeđenje sustava komunalnog gospodarstva	1.12.1. Održavanje javnih površina; 1.12.2. Izgradnja i održavanje infrastrukture javne namjene; 1.12.3. Izgradnja vodoopskrbnog sustava	dužina novoizgrađene vodovodne mreže (godišnje)	1,8	2	2	2	2
1.13.	Modernizacija i povećanje energetske učinkovitosti javne rasvjete	1.13.1. Održavanje i energetska učinkovitost javne rasvjete; 1.13.2. Izgradnja javne rasvjete	Broj novopostavljenih rasvjetnih tijela (godišnje)	24	24	24	24	24
1.14.	Zaštita i održivo upravljanje prirodnim okolišem	1.14.1. Ulaganja u zaštitu okoliša; 1.14.2. Održivo gospodarenje otpadom	broj saniranih lokaliteta ilegalnih odlagališta otpada (godišnje)	1	1	1	1	1
1.15.	Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja	1.15.1. Održivo planiranje prostora	Pokrivenost područja Općine Sveti Križ Začretje prostornim planom	100%	100%	100%	100%	100%
1.16.	Poticanje razvoja poljoprivrede	1.16.1. Potpore razvoju poljoprivrede	Ukupan broj isplaćenih potpora (godišnje)	120	125	130	135	140
1.17.	Unaprjeđenje prometnog sustava	1.17.1. Poboljšanje održivosti prometne infrastrukture; 1.17.2. Sanacija klizišta; 1.17.3. Izgradnja nogostupa i sustava odvodnje; 1.17.4. Izgradnja i asfaltiranje cesta	km novoasfaltiranih prometnica u punoj širini kolnika (godišnje)	6,74	7	7	7	7
			Broj saniranih klizišta (godišnje)	2	2	2	2	2

4. Financijski okvir za provedbu mjera, aktivnosti i projekata

S ciljem osiguranja transparentne, racionalne i učinkovite provedbe utvrđenih mjera, projekata i razvojnih aktivnosti, izrađen je indikativni financijski okvir koji predstavlja temelj za planiranje potrebnih financijskih sredstava za provedbu Provedbenog programa. Njegova je svrha omogućiti sustavno i dugoročno upravljanje proračunskim resursima Općine Sveti Križ Začretje, kroz usklađivanje definiranih razvojnih mjera s pripadajućim programima te identificiranim izvorima financiranja u okviru višegodišnjeg proračunskog planiranja. Ukupna procijenjena vrijednost planiranih ulaganja u promatranom razdoblju 2025. – 2029. iznosi 26.340.000 eura.

Ovaj indikativni financijski okvir nema obvezujući karakter, već predstavlja planski instrument koji će se tijekom provedbe Provedbenog programa prema potrebi revidirati i usklađivati s obzirom na dostupnost sredstava iz vanjskih izvora financiranja te dinamiku njihove realizacije.

Redni broj mjere	Naziv mjere	Aktivnost / projekt u proračunu JLP(R)S	Procijenjeni trošak provedbe mjere (u EUR)
1.1.	Poticanje razvoja poduzetništva i gospodarstva	Aktivnost A100601 Subvencioniranje poduzetnika i obrtnika, K100601 razvoj Zone malog gospodarstva	99.000
1.2.	Razvoj kulture i obnova kulturne baštine	A101501 Održavanje Muzeja Žitnica i Galerije Rudi Stipković, A101502 Djelatnost udruga za zaštitu okoliša i prirode i očuvanje kulturnih dobara i kajkavske baštine, A101503 Manje kulturne manifestacije i događanja, A101504 Donacije vjerskim zajednicama, K101501 Revitalizacija kulturno-gospodarskog prostora "Banovina", K 101502 Izgradnja i uređenje spomenika, K100402 Nabava opreme za društvene domove, T100401 Adaptacija DD Ciglenica 360.000,00, T100402 Adaptacija DD Štrucljevo, T100433 Adaptacija zgrade "Stare škole"	3.300.000
1.3.	Razvoj održivog turizma	A100801 Turistička zajednica "Srce zagorja", A100802 Turističke manifestacije	508.000
1.4.	Unaprjeđenje kapaciteta sustava predškolskog odgoja	Program 1016 Predškolski odgoj i sve aktivnosti unutar istog Glava 02 Dječji vrtić Sveti križ Začretje	6.500.000
1.5.	Unaprjeđenje sustava odgoja i obrazovanja	Program 1017 Program javnih potreba u školstvu - osnovnoškolsko obrazovanje	2.300.000
1.6.	Učinkovita lokalna javna uprava i administracija	Program 1001 Redovna djelatnost izvršnog i predstavničkog tijela, Program 1003 Javna uprava i administracija	3.700.000
1.7.	Jačanje sustava primarne zdravstvene zaštite	Program 1013 Zaštita, očuvanje i unaprjeđenje zdravlja	173.000

1.8.	Razvoj sporta i rekreacije	Program 1014 Program javnih potreba u sportu, K101107 Izgradnja i održavanje dječjih igrališta	690.000
1.9.	Jačanje sustava socijalne skrbi	Program 1020 Socijalna skrb	476.000
1.10.	Poticanje demografske obnove	Aktivnost A1022002 Pomoći obiteljima i pojedincima u novcu, konto 37217 Potpore za novorođenčad	120.000
1.11.	Unaprjeđenje sustava protupožarne i civilne zaštite	Program 1021 Program javnih potreba u vatrogastvu	1.350.000
1.12.	Unaprjeđenje sustava komunalnog gospodarstva	A101005 Održavanje javnih zelenih površina, A101006 Održavanje građevina i uređaja javne namjene, A101007 Održavanje čistoće javnih površina, A101009 Održavanje groblja, K101001 Nabava parkovne i urbane opreme, K101103 Izgradnja autobusnih stajališta, K101104 Izgradnja groblja; K101108 Izgradnja vodovoda, K101111 Izgradnja biciklističkih staza	1.800.000
1.13.	Modernizacija i povećanje energetske učinkovitosti javne rasvjete	A1011003 Održavanje javne rasvjete, K101105 Izgradnja javne rasvjete i razvoj elektroenergetske mreže	1.000.000
1.14.	Zaštita i održivo upravljanje prirodnim okolišem	Program 1012 Zaštita okoliša	1.100.000
1.15.	Unaprjeđenje sustava prostornog planiranja	Program 1009 Prostorno uređenje i unaprjeđenje stanovanja	215.000
1.16.	Poticanje razvoja poljoprivrede	Program 1007 Potpore poljoprivredi	309.000
1.17.	Unaprjeđenje prometnog sustava	A101001 Održavanje nerazvrstanih cesta, A101002 Održavanje javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, A101008 Zimska služba, K101101 Izgradnja i asfaltiranje nerazvrstanih cesta, K101102 Izgradnja nogostupa i sustava odvodnje, K10110 Sanacija klizišta	2.700.000

5. Okvir za praćenje, izvještavanje i vrednovanje

U cilju osiguranja sustavnog i učinkovitog upravljanja provedbom Provedbenog programa Općine Sveti Križ Začretje za razdoblje 2025. – 2029. godine, uspostavlja se institucionalni okvir za praćenje i izvještavanje o provedbi Programa, sukladno odredbama Pravilnika o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog i lokalnog značaja (NN 44/23).

Za koordinaciju postupka praćenja provedbe nadležan je Jedinствени upravni odjel Općine Sveti Križ Začretje, u suradnji s nositeljima provedbe mjera i aktivnosti utvrđenih Provedbenim programom. Praćenje provedbe provodi se kontinuirano tijekom razdoblja važenja Programa, radi utvrđivanja stupnja ostvarenja definiranih ciljeva i pokazatelja rezultata te pravodobnog uočavanja okolnosti koje mogu utjecati na učinkovitost provedbe.

Općinski načelnik imenuje službenike zadužene za operativnu koordinaciju provedbe Provedbenog programa, kao i radno tijelo koje sudjeluje u analizi provedbenih aktivnosti. Općinski načelnik odgovoran je za osiguravanje provedbe Programa te za redovito izvještavanje Općinskog vijeća o ostvarenim rezultatima.

Sustav praćenja i izvještavanja uspostavlja se radi:

- praćenja stupnja ostvarenja mjera i pokazatelja rezultata,
- osiguravanja učinkovitog upravljanja provedbom Programa,
- pravodobnog uočavanja rizika i poteškoća u provedbi,
- pružanja relevantnih informacija donositeljima odluka,
- osiguranja transparentnosti i odgovornosti u korištenju javnih sredstava.

Sukladno članku 12. Pravilnika, za svaku godinu provedbe izrađuje se godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa Općine Sveti Križ Začretje. Izvješće predstavlja pregled provedbe mjera i ostvarenja pokazatelja rezultata u izvještajnom razdoblju.

Godišnje izvješće izrađuje nadležno upravno tijelo Općine te se dostavlja općinskom načelniku i regionalnom koordinatorskom tijelu. Izvješće se izrađuje sukladno Uputama Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Rok za izradu i objavu izvješća je 15. veljače za prethodnu godinu.

Godišnje izvješće sadrži:

- opis provedbe svake pojedine mjere,
- podatke o ostvarenim vrijednostima pokazatelja rezultata,
- podatke o utrošenim financijskim sredstvima,
- zaključak o provedbi Programa u izvještajnom razdoblju.

Izvješća o provedbi Provedbenog programa objavljuju se na službenoj mrežnoj stranici Općine u roku od osam dana od dana usvajanja.

Sukladno Pravilniku o vrednovanju akata strateškog planiranja, vrednovanje kratkoročnih akata strateškog planiranja, uključujući Provedbeni program, nije obvezno. Unatoč navedenome, Općina može provesti vrednovanje Programa na dobrovoljnoj osnovi radi dodatnog unaprjeđenja kvalitete provedbe i donošenja razvojnih odluka.